

KÖZÉRDEK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS GAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadóhivatal: Széchenyi-utca 140. szám.

TELEFON-SZÁM: 22.

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK
legjutányosabb számítással, díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Főmunkatárs:

HAUGH BÉLA.

Kiadja Báter János nyomdája Szekszárdon.

Szerkesztőség: Széchenyi-utca 1085. szám.

Ide küldendők a lapot érdeklő összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:

egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.

NEPTANITÓKNAK,

ha az előfizetést egész évre előre beküldik: 5 kor.

Előfizetési felhívás.

Lapunk egy negyedévi fennállása alatt, ha egyebet nem is, de legalább megmutattuk az — irányt, a melyen haladni kívánunk.

Olvasó közönségünknek a mai nehéz körülmények között igazán nem várt szíves támogatása teljes reménnyel tölt el jövőnk iránt. Fényes bizonyítéka ez annak, hogy helyes uton járunk.

Nagy ígéretek a mint kezdetben nem tettünk, úgy most sem teszünk. A közönség érdekeiért vagyunk és leszünk. Nem tekintgetünk jobbra, balra s különösen hátra, hogy ki áll a hátunk megett, megyünk a kitűzött uton nyilegyenességgel s arra irányul minden igyekezetünk, hogy komoly, tartalmas, élénken szerkesztett, mindenkor: irodalmi színvonalon álló lapot adjunk a t. olvasók kezébe.

Azzal a hittel, sőt most már biztos tudattal, hogy Tolnavármegye közönsége jó szándékainkat már is megértette, s a jövőben még jobban meg fogja érteni, mély tisztelettel kérjük szíves támogatásukat.

Lapunk előfizetési ára:

egész évre . . . 10 kor. — fill.

fél évre . . . 5 „ — „

negyed évre . . . 2 „ 50 „

Neptanítóknak, ha az előfizetési pénzt egész évre előre beküldik, 5 koronáért küldjük a lapot.

A hirdetést mérsékelt áron, olcsó díjszabással közöljük.

Hátralékos előfizetőinket kérjük az előfizetési pénzek szíves beküldésére.

Hazafias üdvözléssel:

a „KÖZÉRDEK“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

A kivándorlás.

A minap azt olvastam, hogy Tolnavármegyében lelketlen ügynökök csábitják a népet a kivándorlásra, s hogy az alispánnak is intézkedni kellett, hogy a hatóságok akadályozzák meg a tömeges kivándorlásra való csábitást.

Nem tudom, van-e eredménye az intézkedésnek; s ha van is, azt hiszem,

hogy az csak időleges. A kivándorlás immár nem annyira kedv, mint betegség. Nem annyira a meggazdagodás vágya kényszeríti az embereket, mint inkább az itthoni tarthatatlan állapotok és az éhenhalás veszedelme.

A nép nyomora leirhatatlan, ki van forgatva mindenéből, keresete nincs. Ha más nagy államokban kivándorol a nép, az bizonyos mértékben természetes. Más nagy államokban nagy az emberfölség, minden talpalattnyi területre, minden csekély állásra, minden foglalkozásra százával akad a vállalkozó. De nálunk vajjon minden terület el van-e foglalva, minden keresetforrás ki van-e merítve? És ha úgy volna is, pedig nincs úgy, miért kell épen a fajmagyar népnek elhagynia ősi földjét, kedves faluját, családját, rokonait! Vajjon épen a fajmagyar népet nem lehetne-e itthon foglalkoztatni, nem lehetne-e a magyarságnak új keresetforrásokat megnyitni s a magyarságot támogatni?

De nem lehet a bajok minden okát az anyagiakban, a pénzben keresni. Az nem lehet, hogy a hazaszeretetlen kipróbált magyar nép csupán a pénz hajhászása kedvéért szakítsa el a leg-

TÁRCZA.

Ács Pali.

— Jelenet egy végtárgyaláson. —

»Ács Pali: leszúrtad Csengeri Pált,
Te tetted . . .»

»Igen én»

»Mondd az okot.»

»Vég Esztivel láttam, beszélni megállt
S neki orozva egy csókot adott . . .»

»És te egy csókért ölsz, ontod a vért?
Nézd, hogy zokog itt apja s az anyja! —»

— »Nem is egy csókért, a másodkért,
Élne:

Ha csókját, Eszti is — vissza nem adja . . .»

BODNÁR ISTVÁN.

Ha ábrándos . . .

Ha ábrándos szép szemed világa
A sok csillagra innen felragyog.
Ügy szerettek lányka nézni téged,
Olyan igéző karcsú alakod!

Köliő-lelked elszáll messze . . .
Fel a magasba visz a képzelet . . .
Gondolod, hogy egyedül vagy ekkor?!
Nem, hisz fenn szállok én is teveled!

DIÓSI IVOR.

Mennyit ér egy bájos leány arczképe?

Írta: X.

Keszthely a Balaton alsó-tulsó végén. Siófok a Balatonnak innenső felső vége táján elég távol estek egymástól. A magyar tengernek ezt a két kikötő helyét szokta mérgetni a Balaton-gőzhajózási részvénytársaság »Zalá«-nak keresztelt hajója a fürdőzésre alkalmas időben. Egyik végről a másikra, azután meg vissza — bizony mondom — napi utazásnak még a Balaton lágyan ringató hullámain is utig elég hosszú . . . a hajó fenekén.

Igenis, a hajó fenekén, mert a kinek a mindenek alkotója azt a rendeltetést szabta, hogy a Zala nevű hajó gépezetét igazítsa, annak ugyan a fűdézetben semmi dolga, de annál több van ott a fenéken.

A csupa szórakozásból egyik fürdőről a másikra utazgató közönség azt hiszi, hogy ő a legnagyobb ur a hajón a kapitányon meg a kormányoson kívül és uraságának kéjes tudatában édes gyönyörűséggel élvezi a magyar tengert, gyönyörködik a partok fölséges tájképeiben. Nem is sejti, rá se gondol, hogy valamivel mélyebben alatta, dolgozik a leghatalmasabb ur, hatalmasabb a kapitánynál, kormányosnál, valamennyi utazó közönségnél: mert a kapitány onnan fölülről a sárgaréz csövön át akár tüdejét kikiabálhatja; a kormányos meg nemcsak a csillagos kere-

kével, de saját végtárgyaival is cigánykereket vethet odafönt a fűdézetben; a kényelmes, büszke közönség halomra rakhatja összes vele hordott vagyonát, pénzét, ékszereit, a férfiak erejüket, a hölgyek hódító mosolyukat: de a hajó ugyan ki nem mozdul helyéből, ha a gépmester úgy akarja, ha a gépmester valahol a Balaton tetején, lent a hajó mélyeségei fenekén neki biszaklik.

Azért leghatalmasabb ur a hajón a gépmester, mert ha neki úgy tetszik, megáll futás közben a magyar tenger közepén, aztán . . . se töled, se hozzád; legföllebb egy kis hirtelen kerekedő balaton-háborgás vághatja a hajót vagy a zalai vagy a somogyi partok kákás-nádas ingoványába. Avagy ha a gépmester urnak úgy tetszik, a kelletténél jobban neki eresztí az bizonyos hajtó erőt, aztán egyszer csak ott a Balaton közepén iszonyu robbanás dörgő hangja mellett utazik a közönség kapitányostul, kormányostul egy kicsit fölfelé a levegőbe, aztán lefelé a hófehér sülők csendes birodalmába.

Ilyenféle hatalomról álmodozhatott Gőz Gábor uram is, a Zala gőzös érdemes gépmestere, mikor a hajó fenekén, a hajtó gépek meg a hullámokat verő lapátkerek egyhangu zakatolása közben néha-néha elgondolkozott a világrend fölött.

Büszke is volt képzelet hatalmára, szörnyű büszke s ha szerét ejthető, alkalmas módon mutatta be rátartós voltát. Hanem egyszer rajta vesztett Gőz Gábor uram, a »Balaton-

szentebb kötelékeket, hogy a haza földjéhez oly erősen ragaszkodó magyar paraszt immár alig törődik a hazával s úgy okoskodik: ubi bene, ibi patria. Nem, ez a szörnyű jelenség nemcsak a nyomorult anyagi viszonyokban leli magyarázatot.

A nép magára van hagyva, gyámoltalanságában jóformán senki sem törődik vele, ellenben sokan vannak, a kik gyámoltalanságát kihasználják. A néppel általánosságban szólva, nem törődik senki. Tisztelet a kivételnek. Nem törődik papja, sem a tanító, sem a jegyző. Mindegyik elvégzi kötelességét, aztán csináljon a paraszt azt, a mit akar. A népnek ma már nincs földesura, a ki nemcsak szigorú birája, de egyuttal jó atyja is volt a jobbágy-nak, a kihez a jobbágy sokkal inkább ragaszkodott, mint némely történelmi könyvek tanítják. Hol van ma a kapcsolat nép és a földesur közt, a kiért a nép a tűzbe menne. Hiszen azért vannak, de oh, nagyon kevesen.

A paraszt ma csak a hatalmat érzi, az adók súlyát; és látja a nagy romlottságot, az erkölcsök félrebillenését, és sokszor úgy látja, hogy éppen azok, akiket tisztelnie kellene, éppen azok rombolják le maguk körül az erkölcsök és tisztesség korlátait. Egy jegyző sikasztása például óriási dolog egy faluban, s egész osztályok iránti gyűlöletet kelt, mert a nép hamar általánosít.

De elég az, ha a nép észre veszi, hogy nem törődnek vele, hogy magára hagyják, hogy nincs a ki vezesse, nincs a ki tanácsos, segítséggel ellássa. Természetes vezetőiben nem bizik, s mikor megjelennek a földosztók, a hazug népboldogítók, akkor minden gondolkodás nélkül zászlajuk alá szegődik. És ezzel megindul a romlás.

A tömeget vezetni nehéz, de nincs könnyebb, mint félrevezetni. Helytelen, jogosulatlan eszmék, törekvések kezdenek meggyökeredezni a naiv lelkekben; és ezek az állam, és rendfelforgató törekvések jogosultaknak kezdenek tet-

szeni a naiv lelkek előtt. A nép követelni kezd, a népboldogítók és földosztók szitják a hangulatot s akkor aztán nincs az a pap, nincs az a tanító, nincs az a jegyző, nincs az az alispán, a ki gátat vessen a áramlatnak. Igen, mert a gyeplőt a hatóságok és elöljárók már akkor kiejtették a kezükből, mikor a nép vezetésére nem gondoltak.

Igy lazul meg a kapocs a nép és természetes vezetői között; így pusztul el a tisztelet, így bomlik meg a rend, gyengül a törvények ereje és csökken a hazaszeretet. A szabadság szabadossággá válik. És mikor a nép vallásában is megtántorodik, mikor elveszti hitét, mikor nyomoruságában nincs hova fordulnia, akkor vége a társadalmi rendnek, akkor következik a nagy bomlás. Hála Istennek, itt még nem vagyunk, idáig csak a műveltek jutottak; de azért ez sincs minden hatás nélkül.

Nemcsak a vagyontalanság, nemcsak a nyomoruság üzi a magyarságot Amerika felé, hanem nagy része van ebben az erkölcsök félrebillenésének. Az éretlen és helytelen ambíció, az egyéni vágy korlátlan csapongása, a tisztesség meglazulása, a mi a művelteket megmetyelyezte, a nép lelkébe is utat talált, a nép lelkét is megrontotta, a népet is kiforgatta eredeti rendeltetéséből: elhintette az elégedetlenség magvát s ott is elégedetlenség mutatkozik, a hol tulajdonképpen erre nincsen ok. És innen magyarázható az a könnyelmű, cinikus felfogás: ubi bene, ibi patria.

Mert nem lehet az, hogy a sors csapása, a szerencsétlenség, a bajok rögtön arra késztesse az embert, hogy előveszi a vándorbotot és megy Amerika felé a nélkül, hogy itthon megkísérelt volna valamit, a mi segít helyzetén. Nem csak az a szomorú, hogy a nép kivándorol, hanem az a kétségbejítő, hogy oly könnyen veszi elő a vándorbotot. Ezt csupán az anyagi nyomorusággal nem lehet megmagyarázni.

gőzhajózási részvénytársaság" Zala nevű gőzsenek érdemes gépmestere.

Történt egyszer, hogy a vizek országából haza vágyott szülőfalujába, szülőfalujának székesvároába. Ott bolyongott a városka hepehupásra kövezett utcáin czéltalanul, mint az evező nélkül való lélekvesztő a Balaton hullámain. Egyszer csak valami csodálni való tünt vizitündérekre álmodozó szemei elé: egy arczkép, egy egyszerű arczkép a fényképész kirakatában. De minő arczkép? Egy bájos, édes barna kis lány szépséges arczképe.

Ni-ni, gondola magában, hát a szárazföld is terem tündéreket! Lemerülhetsz immár Balatonnak selymes hajú szöke tündére zöldkirály apád csigákból rakott palotájának mélyeséges fenekére; „csak egy szép lány van a világon“, ez itt ni, ez az arczkép, csak tudnám, hogy ki lehet az eredeti?

Ej no, hiszen azért van a fényképész! Gőz Gábor uram, a Zala büszke gépmestere teljes gőzzel iramlott be a fényképészhez.

— Uram, hallja! azt az arczképet adja el nekem!

— Sajnálom, nem lehet.

— Már ugyan miért nem? Nekem, a „Balaton gőzhajózási részvénytársaság“ felelős gépmesterének a Zala nevű gőzsen?

— Még a holdba járó röpülőgép dícső gépmesterének sem, ha csak a tulajdonos bele nem egyezik.

Gőz Gábor uram, a Zalának büszke

gépmestere érezte, hogy az első hajótörés veszedelme környékezi.

— Hát hol lakik az isteni lény, a bájos angyal, ez a szárazföldi tündér leány? avagy a nevét uram, a nevét, hogy irhassak neki és felajánlhassam cserébe . . . hm, no majd ezt a levélben írom meg, csak a nevét kérem.

Igy történt aztán, hogy X. városkának egyik gyönyörű barna kis leánya kézhez kapta Gőz Gábor uram furesán fogalmazott levelét, melynek kivonatos tartalma a következő:

Kedves Annuska!

. arczképe szemembe tünt, annyira megtetszett, hogy elhatároztam bármi uton-módon megszerezni; a fényképész azt mondta, hogy keressem fel kegyedet s ha beleegyeznek, ő hajlandó nekem odaadni. Én aztán nyakamba vettem a várost, de senki sem birt, vagy nem akart utbaigazítani, tehát a végsőre határoztam magamat, hogy a fényképet megszerzem . . . ha volna még kegyednek az arczképekből s nélkülözhetne egyet, kegyeskedjen egyet nekem ajándékba adni s én hála fejében Vörösmarty Mihály összes költeményeivel fogom szép kegyedet megajándékozni; „Vörösmarty munkái“ kemény vászonkötésben közel harmadfél száz különféle költeményt tartalmaz s bolti ára Budapesten öt korona; ezt a pompás könyvet egy öreg pap hagyatékából vettem árverés-

Humoros vasut.

Ennek a mi kis vasutunknak gyorsasága nincs, de humora határozottan van, vagy inkább „ő“ a megtestesült — humor s e mellett olyan, mint a primadonna: szeszélyes nem csak azért, mert akkor reked be, a mikor neki tetszik, de mert úgy látszik szereti is, ha folyton csak róla beszélnek.

Beszéljünk tehát ő róla. Hiszen valósággal beszéltet ez a kis szárnyvasut magáról, na meg mi rólunk is. A szomszéd vármegyék hírlapjai már ugyszólván rendes rovatot szentelnek a kis — telhetetlennek. S a dologban az az érdekes, hogy mindig lehet valami újat írni róla. Ha ő is új, s ha új, akkor meg természetesen nem ő, a róla szóló történet. Most itt csetlik, most ott botlik, hol itt török, hol ott szakad s a mi volt huszonöt-harmincz évvel, úgy látszik mindég az — marad . . . A perronjegyes szekszárdi perron nélküli indóházról azonban már nem is merünk beszélni. Félünk, hogy az üzletvezetőség — csuklani fog, annyit emlegetjük . . . Sötétsége is egészen természetes, hiszen a politikai helyzet még talán — setétebb . . . Eddig még csak volt reménységünk, hogy valamely eldobott gyufától tüzet fog, leég s új épül helyette. Csakhogy a vasuti igazgatásban megvan a bölcs előrelátó tapintat, már régebben eltiltotta a — pipázást. Pedig érdemes lenne a dolgot megfordítani; kimondani, hogy csak égő pipával, szivarral lehet e helyiségbe belépni (legfeljebb a szopósoknak engedélyeztetnék a flumei csokoládé cigarettát!) s fogadom a kincstárnak egy év alatt lenne elég pénze az új épületre. Mert kérem szeretettel akad itt utas elég. Csak — *pipálni* kellene. Az ám csakhogy pipálnak odafenn az efajta javaslatokra, sőt még külömbekre is? A zágrábi üzletvezetőség is határozottan tudjuk, a vasuti reformokat sürgető szekszárdi és környékbéli lapokat — fidibusnak használja, sőt azokkal fűteti a lokomotivokat, hogy a sztrájk

sen s most hajlandó vagyok kegyednek átengedni. Legyen rá büszke kedves Annuska, hogy egy balatoni hajógépésznek annyira megtetszett, hogy daczára a balatonfürdők sok szép lányainak, mégis mindig csak szép kegyedet óhajtja látni s bár az arczkép tulajdonosát életben még nem is láttam, mégis óhajtánám, hogy szobám falát díszítse, ha bájos gazdája nem is lenne feleségem.

Levelező lapon kérek csak annyi választ: igen vagy nem, aláírva Annuska és én sietve átadom az egész Vörösmarty Mihályt hiánytalanul.

Öszinte tisztelője

Gőz Gábor

okleveles hajógépész a Zala gőzsen.

Kacagott az aranyos baba, a csókolni való barna kis lány teljes szívéből, teljes lelkéből: ha az arczképem egy koszorus költőt megér, mennyit érhetek én magam, az élő?

Erre a kérdésre a feleletet ugyan most már a bájos asszonyka boldog férje ura adhatná meg, de annyi bizonyos, hogy a balatonjáró gépmester ur Vörösmarty nagy szellemének segítségül hívásával is hajótörést szenvedett, mert a világ összes költeményei sem érnek fel egy bájos lányka arczképével.

alkalmával a törvényszékek által „jogtalanul elhasználnak vélelmezett“ szén mennyiséget visszaszórja az államnak. Mert azt hiszi valaki, hogy tudomást vett az üzletvezetőség a lapunk utján más „tekintélyes“ lapokba is belekerült szekszárdi botrányos esetről, melynek majdnem pár emberélet esett áldozatul s intézkedett, hogy ilyen nagy személy szállítási forgalom mellett ezek a veszedelmes „tolatások“ ne ismétlődhesenek?

Dehogy intézkedett! Pedig utólag megirhatjuk, hogy a minapában, amikor felszólaltunk, nem kisebb ember, mint Wosinsky Mór, híres régészünk volt veszedelemben, csak Isten őrizte, hogy a kerekek alá nem került. De mit az üzletvezetőségnek egy régész? hiszen neki meg — régiségei vannak. Ott van például az az egy pár lokomotív. Erős a gyanunk, hogy a British muzeumból szuperálták ki őket. Annyi bizonyos, hogy a „gőzkorszakot“ megelőző időből való valamennyi, hiszen soha sincsen egyiknek sem — gőze. Lehet azonban, hogy kis kávémasinánk Sárbogárdon nagyon megterheli a gyomrát, mert Szekszárdig folyton szomjazik, kétszer is iszik, vagy itat, így is alig bírja ki Bátaszékig a vén korhely. A kocsik is a vasut gyerekkorából valók, igazi kölyökkocsik, rongyosak, eléggé piszkosak. De még ez mind nem volna baj, hanem kérem a — tolatás.

Igen, a tolatás, vagy vasuti műnyelven a kapcsolás, ez kérem a mi megölő halálunk. Eddig nem tudtam, de most már tudom. A napokban utaztomban Sárbogárdon jöttem reá. A tolatást már 9—10 órakor megkezdték. S a mikor 11 óra, nem tudom mikor Szekszárdra kellett volna indulnunk, egy haragos vasuti tiszt ur ugyanam lehordta a lokomotív vezetőtől kezdve az összes személyzetet, főleg a kocsirendezőt: hogy hát azt a három teherkocsit otthagyják? Dehogy hagyták ott! Még valami 5—10 percig ott cepedlitzünk, míg a három kocsit hozzánk ragasztották. Így ment ez minden állomáson azzal a különbséggel, hogy ezen az állomásokon már nem is káromkodtak. Olyan természetesnek találták a dolgot. Vonatunk nőttön-nőtt s mire Szekszárdra értünk, hosszabb volt, mint a melylyel Kuropatkinnak szállítják a katonát, sőt még annál is, a melylyel ő a japánok orra elől csinálja az ő híres „visszavonulási taktikáját.“ Igaz, hogy 4 óra 7 percz helyett 5 órakor értünk be Szekszárdra. De hát ennek ugy kell lenni. Az üzletvezetőség ugyanis célszerűnek találja a teherforgalomnak legalább egy részét a mi „személyvonatunkkal“ lebonyolítani. Mindenesetre gazdaságos mód, de a közönségre bosszantó, lealázó. Költséges is, mert a személyvonatot tán azért fizetjük, hogy ne teherárúként kezeljenek bennünket. Pedig így kezelnek, csak hogy le nem bélyegeznek? Ezért van hetenként kétszer-háromszor késés. Ezért kell minden állomáson 5—15 percet vesztegelnünk. Ha nincs is teher-szállítmány, ott rostokolunk, mert — hát hát lehetne! Ugy van a menetrend beszoztva, — hogy a vonatnak ideje legyen a tolatásra, a kapcsolásra. Az

aztán teljesen mindegy, ha az emberek élete is veszélyben forog. *Pedig, ha a 4—15 perczes megállásokat meg rövidíték, a 30 kilométeresnek hirdett órai sebesség helyett nem 18—20 kilométer sebességet fejtelnék ki kávédarálónkkal, vagyis ha igazi, nem teher-szállítmánnnyal sulyosított személyvonatot alkalmaznának, Sárbogárdtól már akkor is nyernénk jó másfél órát.* Hát hogyha még keresztül vinnék a szakemberek által régen hangoztatott vasuti reformot, hogy *Rétszilast tegyék még Sárbogárd helyett csatlakozási pontnak, innen Szekszárdig és vissza a személyforgalmat motoros kocsik bonyolítsák le,* akkor délután egy, fél kettőkor már olvashatnánk például az új kormány kinevezését, vagyis minden budapesti újságot; mostani kis kávédarálónk pedig a teher szállítás lebonyolítása céljából csinálhatná a maga franczianégyesbe illő „neki megyek“ „nem megyek“ féle tologatási figuráit egész délután, még is elég jókor elérkeznék Bátaszékre, hogy a következő napra olajjal jól kikenegezzék öreg, fáradt tagjait.

Persze így is lenne az, ha Zágrábban a lapok felszólalásait nem használnák — fidibusnak, meg aztán, ha magunk is nem lennénk olyan türelmesek sőt élehetlenek.

Annyit tudok, hogy hála Isten követeltünk mi már tőlünk távolabb eső dolgokat is s nagyon helyesen, mert az általános haszonból nekünk is juthat valami; de hogy botrányos vasuti állapotaink megszüntetése céljából deputáció ment volna a miniszterhez, erről még nem hallottunk semmit. Legfeljebb a közigazgatási bizottság ír fel néha-néha egy — közvetlen kocsiért . . .

Pedig a saját kényelmünk, sőt életbiztonságunk megérne egy deputációt . . .

Mert a feliratokból vagy fidibus lesz, vagy kiselejtezik és sajtot takarnak bele idővel, de egy deputációval még is csak parolázni kell a miniszternek s — *ígérni* neki valamit!

—r.

Visszaemlékezés az oroszverő Oyamára.

Eppen husz éve annak, hogy egy szép tavaszi reggelen parancsban jött Oyama akkori japán hadügyminiszter nálunk kilátásba helyezett látogatása.

Én abban a boldog időben s még inkább irigylendő korban honvéd egyéves önkéntes voltam, a budapesti Ludovika akadémián. Vigyázz! volt a vezényszó s belépett tágas hálótermünkbe Oyama hadügyminiszter, adjutánsa és parancsnokaink kíséretében. Ágyaink előtt feszesen állva, természetesen kíváncsiak voltunk az egzotikus alakokra, de még legmerészebb képzeletünket is meghaladta, amit láttunk azután.

Előttünk állott egy alacsony, zömök 40—45 év körüli sárga ember, erősen himlőhelyes arccsal és gyér bajuszszal. Uniformisa olyan volt, mint valami egyszerű magyar diszruha olyanforma köpenyszerű gallérral, milyent talán nálunk boldogult nagyanyám korában hordhattak. A köpeny alól néha előbukkant egy fekete hüvelyű kis spáda, melyet azóta bizonyára egy nagyobb és nehezebb karddal cserélt fel.

Végig sétálva termünkön éppen engem

tisztelt meg megszólításával, hogy nyissam fel tölténytáskámat.

Én zavarba jöttem, mert köztudomásu dolog, hogy a katona ember mit tart közönségesen benne. Egy pakli aféle kadét cigaretta-dohány volt a felnyitott táskában, mire Oyama ur megjegyezte: ah! tabac!

Ekkor kíváncsi lett a mi összehajtható s a közönséges katonaágytól különböző vaságyunkra s felszólított, hogy nyissam azt széjjel. Alig hogy egyik kellemetlen helyzetemből kikerültem, előttem állott a másik. Az ágyban t. i. nem volna szabad semmit sem tartani, de az enyémbe holmi háló nécessairek stb. voltak bevetve. Hamar elhatároztam magamat s a magamé helyett a közvetlen szomszédom ágát vettem széjjel. Ennek tulajdonosa éppen akkor ugy sem volt ott. Hát uramfia! micsoda látvány tárult elénk! Ennek a jó embernek egy egész extraruhan kívül egy kisvárosi kereskedő készletét meghaladó kefe, fogkefe, parfüm stb. gyűjteménye került napvilágra ugy nekünk, mint vendégeink és előljáróink nem kis meglepetésére.

Oyama ur azonban mosolygott s a játék meg volt nyerve.

Egyéb szavát alig hallottuk, csupán adjutánsával váltott néhány szót — japánul, de annál alaposabban megnézett bennünket és felszerelésünket. Most, mikor Oyama marsall ily nagy muszkaverővé lett, emlékezetembe idézem különben szelid képét, mely nyugodtságról, de egyuttal jószívüségéről is tanuskodott.

A lapokban közölt arcképek azonban nagyon régiek lehettek, mert Oyama már husz évvel ezelőtt öregebb volt, mint ezeken a képeken látszik.

Singer Bálint.

Mit kapnak a jegyzők?

Mai számunkban befejeztük vármegyénk jegyzőinek javadalmára vonatkozó kimutatást. Szolgálatot véltünk ezzel tenni az általunk nagyrabecsült karnak, mert egyrészt eleve értesítettük arról, hogy ügyük miként bíraltatott el a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség által, tehát minő kimutatás kerül a vármegye közgyűlése elé, másrészt tájékoztatni akartuk a megye közönségét arról, hogy mi az, a mit kapnak a jegyzők. Távol áll tőlünk minden politikai hitvallás, mikor papirra vetjük e sorokat, tisztán az igazságérzetünk vezet ama kijelentésre, hogy a jegyzői kar mindenfelé méltán reá szolgált arra, hogy fontos hivatásához és felelősségteljes állásához nem méltó, mondhatni nyomoruságos helyzetből a tisztés megélhetés állapotába emeltessék, nem a szolgálalkü kortesség eszközének tekinthette és tekintette tehát a kormány a jegyzőket, mikor fizetésüket rendezte, de a kormány által felismert igazságnak tanubizonyosága volt eme fizetésrendezés, mikor az általános fizetésrendezés aerájában azokra is gondolt, a kik a kormány és a közigazgatási hatóságok összes intézkedéseit végrehajtják, tehát a végrehajtó hatalmat gyakorolják.

Sokoldalú képesség, lelkiismeretesség és ügybuzgalom szükséges ahhoz, hogy a jegyzői hivatal a sokoldalú kívánságoknak megfelelően betölttesék, igazságos tehát, annyira igazságos, hogy minden jóérszerű ember előtt vitán felül áll, hogy a jegyzők fizetésének annyira való rendezése, amelylyel az a megélhetés minimumáig emeltetett, korunknak elengedhetetlen kívánságai és köteleességei közé tartozott.

Mielőtt a végső táblázatot közölnék, még arra akarunk kitérni, hogy a jegyzői kar egyes tagjai tévesnek tartották kimutatásunkat azért, mert mi az anyakönyvvezetői tiszteletdíjakat a felemelt javadalomból az 1905. év első felére is levontuk. Igaz ugyan, hogy a fizetésrendezésre vonatkozó utasításban az áll, hogy 1905. év január 1-től az anyakönyvvezetői tiszteletdíjak beszünttetetnek, ámde eme rendelet arra volt tervezve, hogy a jegyzők az ország összes vármegyéjében már 1904. évben hozzá jutnak fizetésemelésükhöz. Ez az ország legtöbb vármegyéjében nem történt meg, így a

belügyminiszterium szükségesnek tartotta az 1905. évi tiszteletdíjaknak a további beszüntetésig való folyósítását. Felveheti tehát minden jegyző és segédjegyző anyakönyvi tiszteletdíját mindaddig, míg a fizetésrendezés teljesen befejezést nem nyer. Igazságosnak tartjuk ezen intézkedést azért, mert nem volna helyes, hogy azon jegyző, aki fizetésrendezés folytán emelésben úgy sem részesül, a megérdemelt csekély anyakönyvvezetői tiszteletdíjához csak jutna fél évig.

Még csak ehelyütt azt közöljük jegyző

barátainkkal, hogy az állami pénzkezelés szabályai alapján oly helyzetbe jutnak, hogy május hó közepéig az 1904. évre esedékes emelést megkapják. Mi a magunk részéről kitartást kívánva és elismeréssel adóva vármegyénk községi jegyzőinek, ama biztos tudatnak adunk kifejezést, hogy eme fizetésrendezés csak fokozza a munkakedvet és kötelességérzetet és ezzel közeledünk a jó közigazgatás ideálja felé, amelyre — socialist okokból is égető szükség van, akárcsak a — darab kenyérre.

zsörtőlódott, nem volt ideges, szakánt, mint mi mai fiatalok. De szelid, türelmes, csendes, jóságos minden féllal szemben. Nem dolgozott lázas kapkodással, de csüggedés nélkül: *folytonosan*. Ezért aztán mindég példás rendben volt a hivatala. . . . Még maradhatott volna a vármegyénél, mely kegyeletes szokásként csak a végszükségben szokta nyugdíjba ereszteni a maga rokkantjait, de a jó Károly bácsinak sokkal több volt az önérzete, egész ember volt teljes életében, öregségére sem akart tehát talán fél munkát végezni, így a mikor idejét *érezte*, elment penzióba. Távozásakor nagy ovációt készített részére Simontsits Béla az akkori alispán. Széchenyi Sándor gróf főispán kitüntetésre is felterjesztette s a király a Ferencz József rend lovagkeresztjével tüntette ki. S a jó Károly bácsinak most következtek a legnehezebb napjai, kivált a mikor kitüntetésére még reá is dupláztak tisztelői egy fényes bankettel. Még most is előttem állt tisztos alakja s látom, hogy a puritán lelkű férfinak milyen nehezére esett az ünnepeltetés zaja. Bizony nem nagyon izlett ő neki a lakoma s 11—12 órákor illik, nem illik megszökött az ünneplés elől. Valami 10-ig birta ki csak a dícsérő tosztokat. Hogy a lovagkereszt ekkor volt a mellén először, ez valószínű, de hogy utóljára is, ez már egészen bizonyos. . . . S ettől kezdve otthon ülő lett szegény jó Károly bácsi. Szemei elgyengültek, benn üldögélt a szobájában, míg egyszer csak a halál csendesen bekopogtatott az elfáradt emberhez. . . . Márczius 18-án délután 5 órákor lehunyt szemeit örökre.

Minden ízében korrekt, puritán, nemes gondolkodású, hozzáférhetlen jellemű férfi szállott vele a sírba. Ezért mondjuk, hogy nem volt e világból való. . . .

* * *

Halálát gyászolja: özvegye özv. *Agoston* Károlyné szül. nagybaráti és beládi *Huszár* Erzsébet, az Egyesült Szekszárd Tolnamegyei Nőegyletnek egykori lelkes elnöke, s fia *Agoston* István kir. táblai bíró a szekszárdi kir. törvényszék helyettes elnöke. Az elhunyt apósa volt *Pápé* Gyula volt vármegyei főjegyzőnek és *Zgorszky* Zsigmond nyugalmazott huszár-ezredesnek is.

Temetése folyó hó 20-án a szekszárdi és vidéki uri közönség impozáns részvéte mellett ment végbe. A temetésen megjelent vármegyei tiszti kart *Döry* Pál alispán vezette s a vármegye nevében szép koszorút helyezett a ravatalra. Dr. *Selcz* József kir. törvényszéki elnök távollétében *Szabó* Gyula kir. törv. bíró vezetésével a kir. törvényszék tagjai közül is számosan jelentek meg. A gyászszertartást *Borzásák* Endre szekszárdi ev. ref. lelkész végezte.

A család által kibocsátott gyászjelentés a következő:

Özv. *Agoston* Károlyné szül. nagybaráti és beládi *Huszár* Erzsébet egy maga, mint alul megnevezett gyermekei, unokái és az összes rokonság nevében gyászba borult szívvel tudatja, hogy a szeretett férj, a felejthetetlen jó édes apa, nagypapa és rokon *Agoston* Károly mérnök, Tolnavármegye nyug. főszámvevője s a Ferencz József rend lovagja életének 88-ik, házasságának 60-ik évében Szekszárdon 1905. évi márczius 18-án d. u. 5 órákor vengerlegyengülés következtében jobblétre szenderült. A megboldogultnak hült tetemei Szekszárdon, 1905. márczius 20-án d. u. 4 órákor fognak a gyászháznál, az ev. ref. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyeztetni. Szekszárd, 1905. márczius hó 19. Aldás és béke poraira. *Agoston* István és neje *Patracs* Anna, *Agoston* Gabriella és férje *lovag* *Kotvicsi* *Zgorszky* *Zsigmond* mint gyermekei, illetve menyé és veje. *Agoston* *Erzsébet*, *Agoston* *István*, *Agoston* *Károly*, *Zgorszky* *Ilna* mint unokái. *Pápé* *Lajos*, *Pápé* *Gyula*, *Pápé* *Márianna* mint d.éd-unokái. Édes anyjuk: özv. *Pápé* *Denesné*.

A vármegyénél kívül a rokonoknak s jóbarátoknak is számos koszorúja borította a koporsót. S a gyászoló családhoz egyre érkeznek a részvétiratok. Aldás poraira.

Fizetésemelésben részesülő jegyző vagy segédjegyző neve és lakhelye	1904. január 1-től járó rendezett javadalom										Fizetés rendezés folytán 1905. július 1-ig esedékes összeg			
	1904. január 1-ig elvezett összes javadalom		Közpénz		Földhasznosítás és terményjárandóság		Korpótlék		Állami személyi pótlék		Összes új javadalom		Fizetés rendezés folytán 1905. július 1-ig esedékes összeg	
	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f
Völgységi járás.														
Schleining L. jegyző Mórág	1234	—	1526	—	74	—	200	—	—	—	1800	—	849	—
Kovács Gy. körjegyző Kisvejké	2538	—	2200	—	178	—	—	—	160	—	2538	—	—	—
Till L. segédjegyző Kisvejké	800	—	1000	—	—	—	—	—	—	—	1000	—	300	—
Lanova J. jegyző Zomba	2142	—	1800	—	182	—	18	—	142	—	2142	—	—	—
Gebauer J. körjegyző Czikó	2085	—	1800	—	125	—	—	—	160	—	2085	—	—	—
Gáspár E. segédjegyző Czikó	800	—	1000	—	—	—	—	—	—	—	1000	—	300	—
Ugrosdy A. körjegyző Kisdorog	2320	—	2000	—	160	—	—	—	160	—	2320	—	—	—
Brogli J. körjegyző Máza ¹	1465	—	1495	—	105	—	—	—	—	—	1465	—	116	24
Ugrosdy A. körjegyző Máza ²	1465	—	1495	—	105	—	—	—	—	—	1465	—	31	66
Mess J. segédjegyző Máza	810	—	1000	—	—	—	—	—	—	—	1000	—	240	—
Steib M. jegyző Dörypatlan	1820	—	1600	—	60	—	—	—	160	—	1820	—	—	—
Rumi I. körjegyző Izmény	2238	—	2000	—	78	—	—	—	160	—	2238	—	—	—
ifj. Rumi I. segédjegyző Izmény	800	—	1000	—	—	—	—	—	—	—	1000	—	300	—
Blesz J. jegyző Tevel	2170	—	1900	—	110	—	—	—	160	—	2170	—	—	—
Forrai A. segédjegyző Tevel	800	—	1000	—	—	—	—	—	—	—	1000	—	300	—
Horváth Gy. körjegyző Kokasd	2168	—	1900	—	108	—	—	—	160	—	2168	—	—	—
Ugrosdy J. segédjegyző Kokasd	600	—	1000	—	—	—	—	—	—	—	1000	—	600	—
Szepessy K. jegyző Bonyhád	2265	—	1880	—	185	—	—	—	200	—	2265	—	—	—
Koch J. jegyző Bonyhád	1200	—	1600	—	—	—	—	—	—	—	1600	—	600	—
Erdős P. segédjegyző Bonyhád	800	—	1000	—	—	—	—	—	—	—	1000	—	300	—
Kühnel F. segédjegyző Bonyhád	800	—	400	—	—	—	—	—	400	—	800	—	—	—
Helfenbein D. jegyző Bataapáti	1417	—	1543	—	57	—	400	—	—	—	2000	—	874	50
Diczendy P. jegyző Majos	2096	—	1900	—	36	—	—	—	160	—	2096	—	—	—
Pirkner J. jegyző Szálka	2233	—	2000	—	73	—	—	—	160	—	2233	—	—	—
Lovász G. körjegyző N. Mátyók	2120	—	1800	—	160	—	—	—	160	—	2120	—	—	—
ifj. Reitberger I. körjegyző Apar	2310	—	2000	—	150	—	—	—	160	—	2310	—	—	—
Horváth Z. segédjegyző Apar	800	—	1000	—	—	—	—	—	—	—	1000	—	300	—
Horváth E. jegyző Váralja	1495	40	1500	—	100	—	200	—	—	—	1800	—	456	90
Simontornyai járás.														
Nagy J. jegyző Diósberény	1208	40	1389	—	211	—	400	—	—	—	2000	—	1187	40
Höczl A. jegyző Felsőána	1360	—	1491	90	108	10	200	—	—	—	1800	—	660	—
Grünwald Gy. jegyző G. Belecska	1560	—	1600	—	—	—	—	—	—	—	1600	—	60	—
Balogh J. jegyző Gyöngy	800	—	1600	—	—	—	—	—	—	—	1600	—	1133	34
Weil A. irnok Gyöngy	600	—	400	—	—	—	—	—	200	—	600	—	—	—
Klimes A. jegyző Hőgyész	2560	—	2400	—	—	—	—	—	160	—	2560	—	—	—
Fiedler Gy. jegyző Hőgyész	1300	—	1600	—	—	—	200	—	—	—	1800	—	750	—
Nagel J. segédjegyző Hőgyész	800	—	1000	—	—	—	—	—	—	—	1000	—	300	—
Ritter B. jegyző Kalaznó	1157	50	1566	50	33	50	200	—	—	—	1800	—	963	75
Schultheisz H. jegyző K. Hidegkut	1304	33	1575	67	24	33	300	—	—	—	1900	—	893	50
Glückner B. jegyző Kéty	1453	34	1570	66	29	34	400	—	—	—	2000	—	819	99
Györe I. jegyző Kisszékely	1481	34	1478	66	121	34	400	—	—	—	2000	—	777	99
Grünwald J. jegyző Kistormás	1229	—	1031	—	569	—	400	—	—	—	2000	—	1156	50
Hesz L. jegyző Kölesd	1673	—	1287	—	313	—	200	—	—	—	1800	—	195	50
Kálmán E. segédjegyző Kölesd	600	—	1000	—	—	—	—	—	—	—	1000	—	600	—
Halmi T. jegyző Medina	1899	50	1720	—	19	50	160	—	—	—	1899	50	—	—
Ruppert H. jegyző Mészla	1405	26	1204	74	395	26	200	—	—	—	1800	—	592	11
Schád V. jegyző Murga	1318	—	1582	—	18	—	—	—	—	—	1600	—	436	33
Ludvig J. jegyző Nagyszékely ⁴	1474	20	230	80	1209	20	400	—	160	—	2000	—	788	70
Weltner D. jegyző Nagyszékely ⁵	1260	—	1540	—	—	—	—	—	60	—	1600	—	510	—
Lestyán D. jegyző Pálfa	1340	—	1200	—	240	—	400	—	160	—	2000	—	990	—
Györe P. jegyző Sárszentlőrinc	1680	18	1000	—	520	18	300	—	79	82	1900	—	329	73
Bereczk I. jegyző Simontornya	2069	60	1800	—	109	60	90	40	69	60	2069	60	—	—
Várkonyi I. jegyző Simontornya ⁶	1105	67	1600	—	—	—	200	—	—	—	1800	—	693	33
Grélinger J. s. jegyző Simontornya	840	—	1000	—	—	—	—	—	—	—	1000	—	240	—
Albrechtovics I. jegyző Szakadát	1342	50	1197	50	242	50	300	—	160	—	1900	—	836	25
Marcza Gy. jegyző Szarvad	1290	—	1570	—	30	—	200	—	—	—	1800	—	765	—
Oravszky L. jegyző Tolnánémedi	1443	50	1556	50	43	50	200	—	—	—	1800	—	534	75
Döring F. jegyző Udvari	1552	—	1408	—	192	—	300	—	—	—	1900	—	628	67
Pesthy J. jegyző Uzdorjád	1360	—	1600	—	—	—	200	—	—	—	1800	—	660	—
Linde Gy. jegyző Varsád ⁷	1496	32	503	68	936	32	400	—	160	—	2000	—	755	52

¹ 1904. június 1-től jár a felemelt illetmény.

² Felemelt illetményben csak 1904. május 1-ig részesül.

³ 1904. febr. 1-től jár a fizetés-kiegészítés.

⁴ 125 K 80 f a község terhére esik a fizetésemelésből évenként.

⁵ 54 K 20 f a község terhére esik a fizetésemelésből évenként.

⁶ 106 K 67 f állami anyakönyvvezetői tiszteletdíj. Csak 1904. év végéig számított a járandóság.

⁷ A község fizet 103 K 68 fillért a felemeléshez évenként.

Ágoston Károly †

Nem volt e világból való. . . . 86 évet élt, de nem ezért, hanem mert lelki nemes tulajdonságai annyira elütöttek, szinte kirittak a mai élet szürkeségéből. Maga volt a megtestesült szerénység, alázatos, udvarias; a munkásság, szorgalom mintaképe, lelke tele szeretettel. . . . Ilyen volt a jó Károly bácsi. . . .

Nyolcz, tíz évvel ezelőtt még láttuk tipikus alakját az utcán. Gyöngyűlő szemei miatt egyik kezét mindég a szeme elé tartotta ernyőnek, mert nagyon restellett e, ha

ismerőseit, nagyszámú barátait nem ő üdvözölte először. Éveken figyeltem, vármegyei tisztviselő korában még az őrt álló kapus sem előzhette meg a köszönésben. . . . Reggel már 8 óra előtt bevette magát hivatalába s alig hogy elköltötte odahaza ebédjét, már ismét jött, hogy hivatalának éljen. A régi jó világban Tolnavármegye főmérnöke volt. Mikor ezek az állások megszűntek a Dunavégtát társulatnak lett mérnöke s míg 1882. augusztus 8-án főszámvevővé választotta Tolnavármegye közönsége. Másodmagával végezte el az összes számvevőségi ügyeket. De a tengersok tenni való, az ideg-ülő számsorok sem vették el jó kedvét, nem

Márczius 15.

Mult heti számunkra elkésve kaptuk a következő tudósításokat:

Gyöngön a kaszinó ülte meg márczius 15-ét. Az ünnepélyt a kaszinói női és férfi énekkar a Szózáttal nyitotta meg, dr. *Nozdroviczky* Ferencz márczius 15-e okairól olvasott föl. Az ünnepi beszédet *Kósa* Ferencz ev. ref. lelkész tartotta, *Bévárdy* József a Talpra magyart szavaltta, a vegyeskar végül a Hymnust énekelt. Este a kaszinó helyiségeiben népes bankett volt, amelyen *Pelcz* Árpád plébános (Szakadát) *Sass* László földbirtokos (Uzborjád) dr. *Nozdroviczky* Ferencz, *Kósa* Ferencz és dr. *Mányoky* Gyula ügyvéd mondtak felköszöntőt.

A **dunaszentgyörgyi 48-as** függetlenségi polgárok márczius 15-én a községi ovoda termeiben ünnepélyt rendeztek. A rendezőség a még életben levő 8 agg honvédet megvendégelte. Ezen kívül hazafias lelkesedéssel ünnepeltek Alsónyéken, Ócsényben, Faddon, Pakson, Dombóvárott, Gindlicsaládon, Döbröközön, Nagyszokolyban, Görbön, Zombán, Váralján, Tamásiban, Medinán és Ozorán, mindenütt az Olvasókörök ifjúsági egyletek keretében az egész község lakosságának bevonásával.

V Á R M E G Y E.

Erdei kezelési költség elengedése. A földmivélsügyi miniszter az 1898. évi XIX. t. cz. 23. §-a alapján *Czikó* község volt urbéres gazdaközönségének 172-6 hold kopár legelő után, 40 kor. 91 fillér, — az *Alsónánai* volt urbéres közönség 2-4 hold kopár legelője után 56 fillér 1904. évre kiírt kezelési költség járulékot elengedte.

A **fillokszera-bizottság** ülése. A vármegyei fillokszera bizottság e hó 23-án *Döry* Pál alispán elnöklésével ülést tartott. Elhatározták, hogy a vármegye az amerikai szőlőtelepet tovább fenn nem tartja, hanem visszabocsátja tulajdonosa a város rendelkezésére. A földmivélsügyi miniszterhez ismét felírnak, hogy a 14 ezer koronában megállapított segély összeget legalább 28 ezer koronára emelje fel, a vármegye ugyanis azért tartotta fenn eddig is az amerikai szőlőtelepet, mert a kormány már éveken át biztatja, hogy a telepet átveszi, így méltányos dolog, hogy az arra fordított kész kiadásai legalább részben megtérüljenek.

V Á R O S I É L E T.

Képviselőtestületi közgyűlés. Szekszárd község képviselőtestülete ma d. e. 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgya a község részére érkező postai értéküldemények átvételére és a posta hivatal előtt ismeretlen magánfelek személyazonosságának igazolására jogosított eljárásági tagnak kijelölése.

H I R E K.

— **Bezenédy Pál jubileuma.** Mult számunkban röviden megemlítettük, hogy a Magyar Gazdaszövetség, *Darányi* Ignác elnöklésével tartott üléséből megleghangu táviratban üdvözölte *Bezenédy* Pál a most Semeringen tartózkodó *Bezenédy* Pál a következő sorokkal válaszolt: „*Darányi* Ignác ő nagyméltóságának Budapest. Fogadják kérem Nagyméltóságod legbensőbb hálám kifejezését azon kegyes szavakért, melyekkel működésének 25-ik évfordulója alkalmával a Magyar Gazdaszövetség nevében megtisztelni méltóztatt. Ha tőlem telhetőleg iparkodom emelni a kismember anyagi jólétét, úgy ez irányban habár lelkes és odaadó, de mégis mindenkor csak szerény követője lehetek azon nemes példának, melyet Nagyméltóságod személyében tisztel és fog tisztelni mindenkoron a nemzet. Nagyméltóságodnak lekötelezett szolgálja, Semmering, *Bezenédy* Pál.“ Ezzel kap-

csolatban megemlítettük, hogy *Bezenédy* meleg hangu levelet írt *Rill* József vármegyei kiadó-helyettes várkapitányhoz is. Kedves reminiscenciákat említett fel a régi időkől, amikor a kezdet első nehézségeivel küzdve *Rill* Józseffel együtt, csak ketten szolgálták a selyemtenyésztesnek ma már hatalmas eredményeket felmutatható ügyét.

— **Deputáció az alispánnál.** A völgysegi járás bizottsági tagjai az elmúlt kedden *Forster* István földbirtokos elnöklete alatt népes értekezletet tartottak Bonyhádon s egyhangulag elhatározták, hogy a *Halász* Géza nyugalomba vonulásával megürült völgysegi járási szolgabírói állás betöltése alkalmával pártkülönbőség nélkül *Becht* Ödön tiszteletbeli szolgabíró jelöltségét pártfogolják. *Becht* Ödön szorgalma, ügyessége s megbízhatósága folytán nagy népszerűségnek örvend a völgysegi járásban s ennek köszönheti, hogy a bonyhádi értekezleten azt is kimondták, hogy érdekében a vármegye alispánjánál is bözbenjárnak, hogy biztosítsák számára a központ jóindulatát. E hó 23-án csakugyan még is jelent az alispánnál a völgysegi járási küldöttség. Vezetője *Forster* István földbirtokos volt, tagjai pedig a következők: *Gyalogh* István, *Graf* József, dr. *Schwetz* Antal, *Fleischmann* Lipót, *Hönig* Albert, *Csik* József, *Mauthner* József, *Streicher* Vilmos, *May* János, *Steib* János, *Blesz* József, *Singer* Bálint, *Ihrig* Károly stb. A küldöttség vezetője *Forster* István szép szavakkal méltatta *Becht* Ödön érdemeit s kérte az alispán jóindulatát. *Döry* Pál alispán örömeinek adott kifejezést azért, hogy maga előtt láthatta küldötteit annak a járásnak, a melyhez őt olyan kedves emlékek csatolják. Örül különösen, hogy politikai pártkülönbőség nélkül nyilvánul meg a hangulat *Becht* mellett, ez mindenestre bizonyítéka az ő érdemes voltának, a melyet ő már különben honorált is azzal, hogy a megürült állásra helyettesítette, a többi a választók dolga. Az alispán ezután a bizottság tagjaival még jó ideig elbeszélgetett s ezzel a tisztelgés véget ért. Utólag úgy értesülünk, hogy ennek az állásnak betöltése csak a nyári közgyűlés alkalmával történik meg.

— **Szerenád.** A szekszárdi r. kath. olvasókör dalárdája *Szabó* Géza olvasóköri elnök és *Nemes* Győző karmester vezetésével a kör zászló anyát *Döry* Pálné urnót neve napja alkalmával csütörtökön este szerenáddal lepte meg. A kedves ovációt *Döry* Pál alispán, meleg szavakkal köszönte meg. Másnap *Tribler* Ilma óvodai alelnök a szekszárdi r. kath. óvoda növendékeit vezette az alispánéhoz, hogy a kis növendékek is tolmácsolják azt a hálát és elismerést, amelyet vármegyénk alispánjának neje, mint az óvoda és gyermekmenhelyet fenntartó egyesületnek elnöke fáradhatlan tevékenységével, lelkes ügybuzgalmával olyan igazán megérdemelt. A növendékekkel megjelenteknek *Döry* Pál alispán köszönte meg a neje iránt tanúsított zivés figyelmet.

— **Uj plébánosok.** *Eszterházy* Miklós herczeg, mint kegyur a *vásárosdombói* plébániára bemutatta *Fájt* Lajos döbrökői vikáriust, a *sádi* plébániára *Szűcs* József pinczehelyi segédlelkész, a *bedeghi* plébániára pedig idősb. *Kovács* József tengődi plébánost.

— **Szolgabírói állások.** Előző heti számunkban írtunk a folyó hó 30-án végbemenő választásokról. Utólag úgy értesülünk, hogy ez alkalommal legfeljebb a *Bajó* Pál főszolgabíróvá való választásával megürült szolgabírói állást fogják betölteni, *Bajó* Pál helye ugyanis I-ső osztályu szolgabírói állás, méltányos tehát, hogy ennek a helynek betöltése fokozatos előléptetéssel történjék. Helyére valószínűleg *Bajó* János paksi szolgabíró fogják megválasztani, ki azonban helyén marad, amennyiben a szolgabírák állomáshelyének kijelölése a főispán hatáskörébe tartozik. *Bajó* János helyét aztán egyelőre helyettesül töltik be s ez a szekszárdi főszolgabírói hivatalhoz lesz beosztva. Ugy halljuk, hogy helyettesül dr. *Hagymássy* Zoltán tb. szolgabíró lesz kirendelve.

— **Katonai kinevezés.** A cs. és kir. közös hadügyminiszterium *Fördös* Istvánt, *Fördös* Vilmos volt t. ügyész fiát, a 48. sz.

cs. és kir. gyalogezredhez tartalékos tiszt-helyetessé kinevezte.

— **Üvegfestéssel díszített templom ablakok.** *Wosinsky* Mór szekszárdi apátplébános — ki Szekszárd szépitése körül is már elévülhetlen érdemeket szerzett, — ujabban egyes vagyonos családok körében mozgalmat indított arra, hogy a szekszárd-belvárosi róm. kath. templom régi egyszerű üveg ablakait művészi üvegfestéssel díszített ablakokkal lehessen kicserélni. A mozgalomnak igen kedvező eredménye lett, mert az egyenként 1000 koronába kerülő ablakok közül csupán egyetlen van még a melyeknek elkészítési költsége fedezetlen. A többiekét még ez évben elkészítik még pedig husvétra már két ablak lesz készen; husvét után ismét kettő készül el s így tovább fokozatosan. Az ablakokat *Róth* Miksa fővárosi üvegfestészeti műintézete az intézet tulajdonos művészi tervezetei alapján készíti. Aki már muzeumban látta a *Róth* műintézetéből kikerült két opálfényű ablakot, annak fogalma lehet, hogy a belvárosi templom ablakai minő művészi becsesel bíró remek műtárgyak lesznek. Már előre is üdvözöljük városunk nagy érdemű apátplébánosát az eszméért és annak megvalósításáért, és üdvözöljük azokat az érdemteljes családokat is, kik a szép és nemes eszme megvalósítását anyagi eszközökkel segítették. Nem kételkedünk, hogy a még fedezetlen egyetlen ablaknak is lesz rövid idő múlva áldozatkész gazdája.

— **Jegyzők jutalmazása.** *Dely* Gyula ozorai aljegyző az adók sikeres behajtásáért 116 kor. 70 fillér, utadó behajtásért 40 korona jutalomban, *Weltner* Dániel nagyszékelyi jegyző pedig adóbehajtásért 44 korona, utadóért 30 korona jutalomban részesült.

— **Tanító jutalmazás.** *Bitter* Péter nyugalmazott tanító, kinek a tanügy terén szerzett sok érdemei közismertek, a Széchenyi-Kolonics-féle 126 koronás évdíjat nyerte el.

— **A betegsegélyző-pénztár háza.** A szekszárdi ker. betegsegélyző-pénztár vezetősége elhatározta, hogy házat vesz vagy ha alkalmas kész ház nincs, egy új intézeti házat fog építeni.

— **Előléptetés.** Az igazságügyminiszter alapi *Salamon* Iván szekszárdi kir. törvényszéki bírót a VIII. fizetési osztály II. sorozatába léptette elő.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter *Koncskó* Andor szekszárdi m. kir. pénzügyigazgatósági számtisztet, ugyanazon pénzügyigazgatóság számvevőségéhez számellenőrré nevezte ki, illetve léptette elő.

— **Elismerés a karmesternek.** A bonyhádi róm. kath. olvasókör énekkara *Müller* József karmestert, saját megnagyobbított arczképével lepte meg.

— **Szép égi tűnemény.** Szekszárdon márczius 21-én este 8 óra után az északnyugati égbolton rendkívül szép égitűnemény volt látható. Egy erősen fénylő csillag jelent meg az égbolton, mely folyton nőtt, majd fényes négyszögge változott, a melynek közepén egy fekete folt támadt és végül gyönyörű szivárvánnyá fejlődve, elmúlt. Az égitűnemény teljes fél óráig tartott.

— **A Duna vizállása** a közepesenl valamivel magasabb: 450 ctm. Naponként 20 ctm-t árad. Minthogy felülről is mindenütt áradást jeleznek, a jövőhéten a víz további emelkedését várhatjuk.

— **Helyreigazítás.** Mult számunkban a Szekszárd-bátai ármentesítő társulat helyiség változtatásáról közölt hírünk téves értesülésen alapult. A társulat megmarad a Hitelbank épületében.

— **Iparművészeti kiállítás Kaposvárott.** A kaposvári ipartestület legutóbbi közgyűlésén egyhangulag elhatározta, hogy folyó évi szeptember hóban a budapesti Iparművészeti társulattal karöltve iparművészeti kiállítást rendez Kaposvárott. A mozgalom elén az ottani államépítészeti hivatal főnöke, *Scholz* Gyula kir. főmérnök áll. A kiállítás helyiségeül a megyei székház nagyterme lett kiszemelve, amelyet a culturalis célra való tekintettel nemcsak a vármegye alispánja engedett át készséggel, hanem azt a főispán saját lakosztályának nagyobbik fogadótermével is előzékenyen kibővíteni ígérte. Az

ottani iparosok között nagy a lelkesedés. Büszkek is lehetnek de büszke lehet Kaposvár is, hogy a budapesti Iparművészeti társulat az idén Kolozsváron és Aradon kívül, tehát Budapest után az ország két legnagyobb és legfejlettebb városán kívül, Kaposvárnak nyújtott kezét az eszme keresztülvitelére.

— **Kiszabadult sikkasztó.** Kertész Sándort a gyönki takarékpénztárnak sikkasztó könyvelőjét Fiuméből, — hol elfogták, — a szekszárdi kir. törvényszék fogházába szállították. A takarékpénztár, — mivel az el-sikkasztott összeg megtért, — feljelentését vissza vonta s így az ügyészség nevezett tegnap azonnal szabadon bocsátotta. Hiszszük, hogy Kertésznek jó lecke volt ez a jövődre nézve.

— **Az „Esperanto“ nyelv terjesztője.** Az „Esperanto“ nyelv a volapük világnyelv versenyháza és tán nagyobb szerencsével is terjed, mint a volapük. Szekszárdon is volt egy buzgó terjesztője Lengyel Pál, ki Abaffy Gyula volt szekszárdi ügyvéd irodájában dolgozott, de egyébként tanult nyomdász volt, s már 16—17 éves korában nagy feltűnést keltett a fővárosi lapokban megjelent csillagászati cikkekkel, úgy hogy legelőkelőbb tudósaink keresték fel leveleikkel, s dicsérettel halmozták el. Midőn főnöke az ügyvédi gyakorlattal felhagyott, Lengyel jó részben a nyomdászattal kereste meg kenyerét; egy kis nyomtató gépet szerzett s apróbb nyomtatványokon kívül különösen az „Esperanto“ nyelv szakfolyóiratát nyomtatta; ezen a réven azután élénken levelezett az öt világrész valamennyi esperantistáival; az európai tudós tanárokon kívül kapott leveleket Amerikából, Ausztráliából gyakorta előkelő egyetemi tanárok, és tudósoktól. Az „Esperanto“ nyelv szakfolyóiratának ő volt a nyomtatója Európában, először egyedül azután egy Seper nevű társat szerzett s ketten dolgoztak; utóbb felkerekedett bucsut mondva az édes hazának Párisba költözött nyomdájával. Most ott él és dolgozik a szellemi élet egyik nagy központjában, s amint örömmel értesülünk, sorsa igen jóra fordult. Seper nevű társán kívül négy szedővel, egy irnokkal és egy nyomdász tanulóval dolgozik, mint az „Esperanto“ világ nyelv európai nyomdája és terjesztője. Üdvözljük a távolba szakadt honfitársunkat és törekvésének gazdag sikerét kívánjuk.

— **Ösztöndíj adományozás.** A vármegyének közigazgatási-tanfolyam hallgatók részére tett alapítványi ösztöndíjából a múlt évben pályázó hiányában megmaradt 100 korona segélyt Döry Pál alispán, Weil András gyönki illetőségű közigazgatási tanfolyam hallgatónak adományozta.

— **Közuti helyszíni bejárás.** A kereskedelemügyi miniszter a beruházási kölcsönből kiépítendő Lengyel—Kurd, Szekszárd—Lengyel és Hőgyész—Dombóvár utvonalaknak helyszíni bejárását f. évi április hó 17-én d. e. 11 órára tűzte ki; összejöveteli helyül Kurd községhezát jelelte meg. A bejárást Kikindai Gyula miniszteri főmérnök fogja vezetni.

— **Villanyvilágítás Dombóvárott.** A kereskedelemügyi miniszter jóváhagyta Dombóvár községnek a villanyvilágítás tárgyában kötött szerződését; már most csak azt kívánjuk a dombóváriaknak, hogy egy kicsit nagyobb világosság fényeskedjék nekik, olcsóbb pénzen mint nekünk szekszárdiaknak elég drágán.

— **Megbüntetett orvvadászok.** Mult évben Tóth János, K. Csötönyi Pál, Balogh Ferenc és Ranga István ismeretes orvvadászok egy szarvasbikát és egy őzet lőttek tiltott időben tilos területen fegyver engedély nélkül. A központi járás főszolgabírája alaposan megbírságotlta őket, de felebbeztek a miniszterig. Azonban a főszolgabíró által szintén alaposan megindokolt ítéletet sem a vármegye sem a miniszter nem változtatta meg sőt helyes indokainál fogva helybenhagyta. Az ítélet szerint valamennyien tiltott időben való vadászatért fejenként 100—100 korona bírságot, — ezen kívül Tóth János szarvasbikának tiltott időben való elejtéséért 120 koronát, K. Csötönyi Pál igazolvány nélkül fegyvertartásért 100 koronát köteles

fizetni. Vagyontalanságuk miatt azonban, aligha lehet majd a jól megérdemelt bírságot tőlük behajtani.

— **Lemondás.** Bagyula János vármegyei irattári díjnak súlyosabb természetű betegsége miatt állásáról lemondott.

— **Korpótlék.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a némedii ref. I. és II. tanítóknak 105—100 kor. évi államsegélyt utalványozott korpótlékul.

— **Kivételes nősülések.** A honvédelmi miniszter ifj. Fülöp József, és Lendvai József felsőnyéki, ifj. Lengyel János kajdaesi, Kanizsa György értényi. Mészáros György böleskei, ifj. Szabó István ócsényi, ifj. Vódtly Antal kisszékelyi, Borda István kölesdi, Schleicher János gyönki, ifj. Schenk Henrik izményi és Pónyi András decsi lakosoknak a kivételes nősülést megengedte.

— **Élesztőgyár Szekszárdon.** Reile István Szekszárdon élesztő gyárat akar felállítani; a hatósági engedélyt már megkapta.

— **Az állami számvéviszék kiküldötte Pécssett.** Dr. Lengyel Vilmos osztálytanácsos, az állami számvéviszék kiküldötte napok óta Pécssett időzik s mindama hivatalokban és intézményekben, ahol állami vagyonekezelést végeznek, hivatalos szemlét tart.

— **Esküvő.** Schweiss Miksa f. évi április hó 2-án d. u. fél 4 órakor tartja esküvőjét a szekszárdi izr. templomban Hirschfeld Margit kisasszonnyal, Hirschfeld Ármin leányával.

— **Halálozás.** Eibach Ödön budapesti gyógyszerész súlyos csapás érte nejeinek szül. Kramoliny Saroltának elhunytával. A megboldogult urnőnek holttestét Budapestről Bonyhádra szállították s ott általános részvét mellett e hó 20-án helyezték a család sírboltjába, örök nyugalomra. A család a következő gyászjelentést adta ki: Eibach Ödön gyógyszerész egy a saját, valamint fiai: Kornél és Ödön, ugyszintén az egész rokonság nevében mérhetetlen bánattól lesújtva tudatja, hogy legforróbban szeretett, felejtetetlen neje, rajongással szeretett édesanyjok, nemes szívű, jó rokonuk Eibach Ödön Kramoliny Sarolta életének 49 ik, zavaftalanul boldog házasságának 25-ik évében, Budapesten f. évi márczius hó 17-ik napján délelőtt 9 órakor, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után jobblétre szenderült. A drága halott hült tetemei folyó hó 19-én, vasárnap délután 3 órakor fognak Budapesten, VI. kerület Andrássy-ut 53. szám alatt lévő lakásán, a róm. kath. egyház szer-tartása szerint beszenteletni és Bonyhádra szállítatván, ott folyó hó 20-án délelőtt 10 órakor, a róm. kath. templomban az Istenben elhunytak lelkiüdvéért tartandó engesztelő szent-mise után újból beszenteletni és a kalvária hegyen lévő családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Budapesten, 1905. évi márczius hó 17-én. Áldott emléke örökkön élni fog!

— **Hamisnak vélt valódi arany.** Doszpod József agárdi lakos egy 20 koronás arannyal akart fizetni a szekszárdi állampénztárnál, de ott úgy vélekedtek, hogy a pénz hamis, ennél fogva elkobozták tőle s az ügyet feljelentették. A vizsgálat azonban kiderítette, hogy a pénz, ha nem egészen szinarany is, de jó pénz, minélfogva a pécsi kir. főügyészség az eljárást beszüntette.

— **Hivatalos eskü.** Gyuk Ferenc a szekszárdi kir. törvényszék új bírója e hó 16-án tette le a hivatalos esküt, de hivatalát csak ápril 1-én foglalja el.

— **A Döry-ménés hirneve.** A külföldön általánosan ismeretes már a Döry József-féle dombóvári jeles ménés, honnan a legmagasabb helyekre szoktak lovakat vásárolni. A folyó évben az orosz czár megbízottja két négyes fogathoz való anyagot 32000 koronáért vásárolt; a bajor állam megbízottjai pedig három ménésiköt vettek 13000 koronáért.

— **Az első szalonka.** Megjötték a szalonkák, a zömök, lapos fejű és hosszú csőrű madarak, a melyek oly kedvesek és kívánatosak az igazi vadászoknak; megérkeztek, de még csak gyéren mutatkoznak. Szekszárd Nimródjai abban a boldog reményben, hogy egy-kettő aggatókra kerül, szorgalmasan bujják az erdőket, de eddig nem sok eredményel. Mindazonáltal egy darabot mutató-

nak mégis sikerült lelőni, Forster Zoltánnak, a ki a minap egy ritka fajtájú, rendkívül szép sólymot is lőtt, a mely kitömés után valószínűleg a muzeumba fog kerülni.

— **Könyvmda vezető.** A vármegyei könyvmda vezetésére Döry Pál alispán Tolnai János vármegyei díjnosokt nevezte ki.

— **Népmozgalmi adatok.** A m. kir. központi statisztikai hivatal a 10.000 léleknél népesebb városok és községek főbb népmozgalmi és közegészségügyi viszonyairól szerkesztett külön havi kimutatása részletesen ismerteti ezen városok és községek népmozgalmának és közegészségügyi statisztikájának hónapokinti eredményeit. A január hóról most megjelent kimutatásból közöljük a Szekszárdra vonatkozó következő adatokat: született 30, elhalt 42, ebből 11 vidéki, 31 helybeli. A fogyatkozás tehát 1. A meghaltak között 7 hét éven aluli, 35 hét éven felüli. Orvosi gyógykezelésben részesült 40, nem részesült 2. A halálokok a következők: hasihagymáz 1, gümőkór 4, gyermekági láz 2, egyéb fertőző betegség 1, veleszületett gyengeség 3, agyvérzés, gutaütés 1, szervi szív-baj 2, tüdőgyulladás 3, rosszindulatu alképlet 2, egyéb természetes halálokok 21, öngyilkosság 1, gyilkosság 1.

A kórházi választmány f. hó 22-én délután ülést tartott. Jelen voltak: Wosinsky Mór elnök, dr. Hangel Ignác, Mátis Kálmán, Mody László, dr. Tanárky Árpád választmányi tagok, Hawk Ádám gondnok, dr. Sztanó Sándor jegyző. A választmány abban a kérdésben döntött, hogy a község által, a Hirling-féle ház felől kívánt 14 méteres út kiszélesítését, már a főorvosi melléképületnél elkezdve és ezt beleértve eszközöli-e? minek ellenében a kórház által megvásárolt házak s az elmebeteg osztály mellett húzódó rövid utcát a község a szegény elmebetegek üdülhetése és foglalkoztatása végett átengedi; ezen utca eddig is csupán a kórház által megvásárolt házak lakói által használtatott. Egy korábbi választmányi ülésen e tárgyban már nyilatkozott a választmány s a fentebbi út kiszélesítését ugyan felajánlotta, de a főorvosi lak melléképületénél csak a közel jövőben bekövetkező átalakításkor volt hajlandó kiszélesíteni az utca bejárását. Mint halljuk, a választmány eredeti álláspontjából most sem volt hajlandó gazdasági szempontból engedni, mert ha eddig jó volt és nem volt közérdekű, a Hirling-féle ház melletti utca bejárati kiszélesítése, pár évig még várható volna a kérdés megoldása, míg t. i. rendszeres terv szerint a főorvosi lak és melléképülete át lesz építve. Szó többséggel hosszas vita után, tekintettel, hogy a régóta húzódó ügy végre lekerüljön a napirendről, elfogadta a választmány a község kívánságát és a Hirling házzal szemben a főorvos melléképületét is lebontatja.

— **Kis szökevény.** Prantner János szekszárdi lakos 11 éves Juli nevű leánya a napokban eltűnt szülei lakásáról. A kétségbeesett szülők már gyermekrablásról s egyéb ehez hasonló rémes historiákról alkottak maguknak rémképeket, a mikor cukorsüteményeket tartalmazó csomagot kaptak leányuktól, a ki Budapestre utazott egy ezelt Szekszárdon lakott ismerősükhöz. Attól való félelmében szökött meg, hogy esinjéért kikap s ahelyett, hogy kis bűnét megbánta volna, elkövette azt a nagyobbat, hogy szüleitől jogtalanul szerezte meg az uti költségeket s nagy ijedséget és szomorúságot okozott nekik.

— **Hirtelen halál.** Özv. Spitzer Salamon budapesti lakos f. évi márczius 20-án a paksi országúton, mikor arra elhaladt, hirtelen elszedült, össze esett és az országút melletti árokba esett, és nyomban meghalt.

— **Korcsmai verekedés.** Dóczi János zenész sárpilisi lakost Lengyel József ugyanottani lakos e hó 15-én a korcsmában egy székkel úgy fejbe ütötte, hogy 20 napon tul gyógyuló sérüléseivel a „Ferenc“-kórházba kellett szállítani.

— **Késelés.** Ifj. M. Varga György sárszentlőrinci lakost, mikor e hó 16-án reggel 1/2 2 órakor táncmulatságból haza felé ment, az utcán Pósa János és Pósa József ugyanottani lakos testvérek regi

haragból kifolyólag megtámadták és rajta késsel életveszélyes sebeket ejtettek.

— **Öngyilkossági kísérlet.** *Plaretta* David szekszárdi lakos betonmunkás kedden öngyilkossági szándékából nyakát elvágta. Az eszméletlen öngyilkos jelöltet a Ferencz kórházba vitték; sebe súlyos ugyan, de amint hirlik nem életveszélyes.

— **Sok pénzt takarít,** ha a mindennemű vásznakat, férfi és női fehérneműeket közvetlen a gyárakból rendeli. Kereskedelmi iroda, Budapest, Kerepesi-ut 65.

VIDÉK.

Uj község ház Tolnán. A Tolnán építendő új község házra vonatkozólag a hirdett tervpályázat a napokban járt le. Ennek értelmében a kivitelre legalkalmasabbnak talált három tervet jutalmazták és pedig az első 300, a másodikat 200, és a harmadikat 100 koronával. A képviselőtestület által választott bizottság, az államépítészeti hivatal kiküldöttjeinek közbe jötté mellett f. hó 21 én döntött ez ügyben. Beérkezett összesen 28 tervrajz. Ezek közül a kivitelre legalkalmasabbnak és az első díjra érdemesnek az »*Altaripa*« jelű tervet találták, melynek készítője *Náhum* József tolnai születésű budapesti építő mester. A második díjat *Apatarni* Flóris pozsonyi és a harmadikat *Dömötör* Sándor budapesti építő mester nyerte.

Apróságok.

Garay János szülőháza. Volt, — nincs. Neki estek a csákánynyal s a költő szülőháza eltűnt a földszinéről. Rom van a helyén, hogy fényes palota emelkedjék ott nemsokára. A napokban egy éltesebb úri ember nézte a romokat. Azt mondják, mintha könyv esillogott volna a szemében? Mi a kik nemes szívét és 83 évével is fiatalos, könnyen hevülő lelkét ismerjük, egész bizonyosan mondjuk, hogy — *csillogott* is. *Garay* Antal, a költő testvére járt ott, hogy még egyszer elbucsuzzék az ősi háztól, amelyben ő is született. Az ilyen bucsu nem járhat megindulás nélkül. Egy 83 éves embernek mennyi édes és keserű emlék gyűlhet össze a szíve mélyén. Az orvosnagynak is előbb az édes ize érzik, azután a keserű. Az élet is ilyen, azt hisszük: mindig fogy az édessége s a feltoluló emlékek nem csoda, ha kicsurranják a szemnek könnyét. A jó Tóni bácsi tehát sirt, bizonyosan sirt. Hisz mennyi édes keserű emlék csillanhatott fel lelkében? Már a lebontott háznak is érdekes a multja, hát még a bennlakóké? Eleinte patikának épült, az is volt benne, míg az új örökös a mai Szondy féle gyógyszerházba át nem hurczolkodott. Az öreg *Waller* vette meg tőle a fiataloknak: *Garay* János édes apjának, kinek neje *Walter* Zsuzsanna volt. A költő apja kereskedő volt, jól is ment dolga, de később a városhoz került árvaatyának. Mindenki tisztességes, jóra való embernek ismerte, de elődje hibája miatt elszámolási pörbe keveredett az uradalommal s a per vége az lett, hogy saját hibáján kívül elvesztette egész vagyonát. Feleisége, a jó *Walter* Zsuzsanna azonban nem esett kétségbe, olyan nevelőféle intézetet nyitott, kézi munkára taníttatta a szekszárdi fiatal lányokat. Ebből éldegéltek, sőt ebből nevelgették a gyerekeket is, míg szárnyra eresztették őket . . . Jóra való derék magyar emberek lettek mindannyian. Tagadhatlanul Jánost, a költőt vitte legmagasabbra a — szárnya, de nyomában csapkodott testvére, Alajos is s érdemes irodalmi munkásságot fejtett ki. Mint író az öreg Tóni bácsi is megmutatta az oroszán körmöket, de ő mint ember, igaz magyar ember, a mi szemünkben sokkal — nagyobb. — A ház ezután *Gutter* kereskedő lett, s mikor ez nyomtalanul eltűnt, a csódtömegtől a mai tulajdonos: a *Dicenty* család vásárolta meg. Az idő bizony már nagyon megviselte. Megkopott, megfakult. A sajátságosan magas tető, mint egy divatból kiment lyukas kalap már csak alig fityegett a fején, felő volt hogy egy nagyobb

szélvihar lekapja róla. De azért az öreg ház még megérte, hogy országos ünneplésnek részese legyen, 1884-ben emléktáblát helyeztek el rajta *Szász* Károly a következő gyönyörű distichont írta rája:

Itt született Garay, fészkéből itt kele szárnyra,
Könnyű pacsirta gyanánt, égbe röpitni dalát.
Hallja egész ország s örömben reszket a fészek,
Mert dala honszeretet, mert dala hő szerelem!

Most aztán ezt az emléktáblát is levették róla. Mintha a jó Tóni bácsi szívéből is leszakítottak volna egy darabot? Csoda-e tehát ha egy két könnye kicsordult az édeskeserű emlékektől. Bizony nem . . .

De fog ő még sirni az örömtől is: a mikor azt a most levett emléktáblát nagy ünnepélyességgel visszahelyezik, hogy most már igazán örökké hirdesse a költőnek nagyságát, a kinek halálával kezdődik — élete.

Ily értelemben sirjon is még a jó Tóni bácsi nagyon sokáig . . .

B—r.

Ágoston bácsi százforintos. Száz forint szép pénz, hány ember szeretné s hány van a ki sohasem tapogathatja a zsebében. Volt idő azonban, amikor veszedelmes portéka volt a százforintos. A Rákóczi szabadságharc után a tárogatókat szedték össze, a 48-iki szabadságharc után pedig a Kossuth bankók miatt hirdettek statáriumot, jaj volt, akinél csak egyet is találtak. Egy százforintos bankjegy már főbenjáró bűn volt, *nyakraválót* helyeztek kilátásba annak, a kinél megtalálják. De biz azért a jobb jövőben bizakodók nem igen törődtek a szigoru tilalommal. Eldugdosva itt ott tartogatták a tilalmas pénzt. A most elhunyt Ágoston Károly bácsinak is volt egy ilyen vadonat új százforintos a Kossuth bankóban. Fájta a lelke, hogy beszolgáltatassa. Szépen bepakoltatta tehát egy kis skatulyába, aztán elrejtette. Na ezt ugyan meg nem találják! Történt azonban, hogy egyszer csak megállott a házban a fali óra, a Kakukba belerekedt a szusz. A jó Károly bácsi tehát elvitette az órát a Szekszárdon akkor még egyedüli órásboltba, hogy ott megreparálják. Kis idő múlva futottak érte, hogy siessen azonnal, mert baj van. Károly bácsi nem tudta elgondolni mi lehet az a baj! Egy kicsit ugyan már szeget ütött a fejébe a mikor V. urat látta az óras boltból kilépni. Veszedelmes spiczli volt az az ur. Elképzeltetni tehát Károly bátyánknak ijedelmet, amikor a jó öreg óras a ki maga is nemzetőr volt, félrehívta s kezébe nyomta a száz forintost, hogy máskor jobban vigyázzon reá! Biz arról megfeledezett, hogy az órába rejtette. Az izzadság is kiverte szegény jó Károly bátyánkat, szólni sem tudott, nyakába borult tehát s megcsókolta a veszedelmes bankó átadóját . . . Ő maga mesélte el nagyon sokszor ezt a történetet.

CSARNOK.

Házi különös orvosságok 1768-ból.

Egy nyolezadrét alakú kis könyvnek a címe ez s ebben a kis könyvben betűrend szerint vannak összegyűjtve az orvosi tanácsok. Az orvosi tudomány mai állapotában valóságos furcsaságoknak tetszenek az egyes tételek s egyet-mást leszámítva a könyv legnagyobb részét a babona sugallta. Ez különben nem csodálható a 18. században, hiszen még ma sem ritka a kuruzslás és ráolvasás. Néhány részletet közlünk e különös orvosságokból.

Békát a ki iszik. A körös-fának vegye vizét, s azt igya.

Bor utálásról. A fecskének vedd ki mind a bélt, gyomrát s a többi; aszald meg, s törd porrá, és add meg innya borban. De ő meg ne tudja, mert holtig ellenséged leszen.

Csömör ellen. Hagymát kell megtörni, a levét kifacsarni, s azzal kenni. Erről többet nem írok, mert a magyarok ennek orvoslását jól tudják.

Dühödésről. A körös-fa férget, Isten tehenét, vad vagy szelid petrezselyemmel főzd meg jól, és hidegen add innya.

Fecske szívének tulajdona. Hogy ha az embernek, a ki nem alhatik, szívére kötik, úgy elalszik, hogy fel nem ébred, míg el nem veszik.

Gyermek hogy meg ne ijedjen. Vedd a medvének jobb szemét, aszald meg jól, s valami matériába varrd be, s akaszd nyakába, hadd hordozza. De jobb a szentségek hordozása.

Holt telemről. Az ón golyóbist ki kell verni vékonyra, mint a vékony bádóg, azután az holt tetemre reá hajtani s kötni, azt hordozza rajta sokáig, meggyógyul. (Holt tetem — benuult testrészt.)

Kopaszásgról. A mogoró belet meg kell törni, s mézben elegyíteni s azzal kenni. Vagy midőn kopaszodni kezdesz: Vizi tormát, ürmet, Isten fáját, vérehulló fű gyökerét megfőzvé lúgban, azzal mossad, ezután egy csomó vagy falka legyet tőrd össze jóféle terpentinnel és tyuktojás székével, s azzal kenjed.

Nátha ellen. Papirost kell borba mártani, s azt törött szekfüvel meg kell hinteni, s meg kell hagyni száradni, s azzal magát füstölteni.

Nehéz hallásról. Vedd a halászó géme az háját, s azt megolvastván, gyenge melegen hétszer vagy nyolecszor is minden nap bocsásd a fülébe.

Patkányok és egerek elvesztéséről. Mézet, kénkövet, gáliczkövet törj össze mocsárban és lisztet hintvé közibe, vedd oda, a hova járnak.

Reszkető kézről. A fekete ürmet törd meg fehér rózsával, s azzal kend a kezedet.

Szemen való árpáról. Egy kis ruhát pipacs vízbe kell mártani, s reá kötni.

Szemfájásról. Ha hályog vagy is rajta: a tyuktojást tedd igen erős ecetbe mind hajastól, s hadd álljon benne harmad napig, és leolvadván a kemény haja róla, azután szárazd meg tiszta ruhában és lyukazd meg egy tüvel a tojás hárttyáját, és mely viz kijön belőle, ereszd a szemébe vagy háromszor. Ezek is hasznosok: A rózsavirág levő harmatot ha ki egy tiszta tollal leszedi, és meggyújt, s cseppenként a szemébe ereszti, mindennemű szemfájást és folyást meggyógyít.

Szeptőlőről. A földi tököt törd meg, s vízzel elegyítsd össze, s mosd az orczádat véle három nap. Vagy: törj veres hagymát és a tyuktojás fehérít elegyítsd eczettel össze, ezzel kenjed. Vagy: a bógáts kórónak levele odvában a melyben víz van, azzal mossad.

(Folyt. köv.)

Muzeum, közintézetek ügyei.

Tolnavármegye muzeumegyesülete. Gróf *Széchenyi* Sándor főispán elnök távollétében *Döry* Pál alispán alelnök elnöklésével e hó 29-én délután 5 órakor a vármegye-ház nagytermében rendes közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Jelentés az egyesület 1904. évi működéséről. 2. Egyesületi pénztárnok számadása és a számvizsgáló bizottság jelentése. 3. Költségleírányszat 1905-ik évre. 4. Ezzel kapcsolatosan *Wosinszky* Mór egyesületi alelnök muzeum-igazgató előterjesztése ismeretterjesztő előadások megtarthatására vetítógép beszerzése és vilanyvilágításnak a muzeum nagytermébe bevezetése iránt. 5. Tisztikar és választmány választása. 6. Egyéb indítványok.

BIRÓSÁGI ÜGYEK.

A szekszárdi kir. törvényszéknél fő-tárgyalásra kitűzött bűntügyek:

1905. év márczius hó 28-án *Iház* Kovács János ellen súlyos testisértés vétsége miatt. *Bali* Mihály ellen emberölés vétsége miatt. *Rác* Lajos ellen család miatt. *Marosi* István és társai ellen lopás miatt. *Szabó* János ellen lopás miatt.

1905. év márczius hó 30-án Kell Mátyásné és társa ellen hatóság elleni erőszak miatt. Vas Józsefné és társai ellen súlyos testisértés miatt, Zenk Henrik ellen lopás miatt. K. Szinkó János és társa ellen lopás miatt. Kőszegi Imre ellen okirat hamisítás miatt.

TANÜGYI HIREK.

Tanítónő választás és fizetés kiegészítés. A lemondás folytán megüresedett mázai róm. kath. tanítónői állásra *Marimovics* Blanka tanítónőt választották meg s a vallás- és közoktatásügyi miniszter fizetés kiegészítésül 550 korona évi állami segélyt utalványozott.

Ozora nagyközség a gazdasági ismétlő iskolát semmi módon sem akarta felállítani, okul hozván fel a községi lakosok nagy szegénységét; de a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletileg kötelezte a gazdasági ismétlő iskola felállítására. Ekkor a vármegye útján államszegélyért folyamodott mely kérelemre most beérkezett a miniszter válasza, mely szerint legnagyobb sajnálatára ez idő szerint a községet államszegélyben nem részesítheti.

Fizetés-kiegészítés. Medina község községi elemi népiskolájánál az I. tanító fizetésének 800 koronára való kiegészítésére nézve a vallás- és közoktatásügyi miniszter úgy határozott, hogy 400 korona államszegélyt utalványoz, ha a község a másik fele részt vagyis 400 koronát magára vállalja és a tanító lak és kert illetményét, valamint az iskola összes dologi szükségletét biztosítja.

Tanítónőválasztás. *Weil* Vilmos faddi magánintézet tulajdonos tanító bács megyei kishegyési iskolához választották meg tanítónővé.

Nyugdíjigény felemelések. *Fais* Irén dombovári állami tanítónő nyugdíjigénye 1100, *Székely* János dombovári állami tanítónő 1600, *Schröderdaura* kurdi állami óvónő 900, *Horváth* Julia döbrökői állami óvónő 900, *Szenkovich* Katalin gyulai állami óvónő 1000 és *Gyenis* Antal dombovári állami iskolai igazgató tanítónő 1300 koronára emeltetett fel.

Halálozás. *Borteleki* Lajos kányai nyugalmazott r. k. tanító Budapesten meghalt.

Államszegély. A dombovári állami iskolánál a protestáns hitoktatónak tiszteletdíj fejében 40 korona államszegélyt utalványozott a miniszter.

Államszegély templom építésre. A vallás és közoktatás minisztere a görögkeleti egyházi alaptól az *Alsónánai* görögkeleti templom javítására 200 kor. segélyt utalványozott.

Egyletek és társulatok.

Jelentés a Szekszárd-Tolnamegyei rabsegélyző-egylet 1904. évi működéséről.

A rabsegélyző-egylet tizenhatodik évi működését töltötte be s az egyesület működéséről dr. *Selcz* József elnök teszi meg jelentését. Az egyesületnek a múlt év folyamán volt harmincz választmányi tagja. Az alapító tagok száma 37, a rendes tagoké helyben 103, a vidéken 33.

A múlt év folyamán, mint a jelentésben olvasható, az életre-való egyesület tevékenységi körét kiterjesztette olyképen, hogy pénzügyi segélyezésben részesíti a letartóztatottaknak nyomorban levő, ártatlan családtagjait is s ezzel elhárítja a támasz és kereset nélkül maradt családtagok nehéz anyagi gondjait, letörölve azoknak fájdalmas könnyeit.

Nagy elismeréssel emlékezik meg a füzet *Kálmán* Károly szekszárdi tanítóról, a rabiskola vezetőjéről, a ki lelkiismeretes buzgóságával iparkodik a nemes célt szolgálni. A lefolyt évben is szép eredményt ért el, mint már 16 esztendő óta állandóan. Az iskolában előadja a hazai történelmet, a polgári jogok és kötelességek ismertetését, a

földrajzot és a számtant. Különösen az erkölcsnemesítő olvasmányok tárgyalása közben iparkodott a tanító ügyes fejtegetésével szerencsétlen tanítványaiiban a nemes ösztönöket, a felebaráti szeretetet, a hasznos foglalkozást és a munkás életrevaló hajlandóságot felébreszteni.

A rabiskolát 1904-ben 120 rab látogatta s közülük beírás alkalmával irni-olvasni tudott 87, nem tudott 33. Ezen 33 közül megtanult irni-olvasni 19, míg 14 rabnál az idő elégtelensége miatt a tanítás sikertelen maradt.

A rabok között vallásra nézve volt 88 rom. kath., 21 ev. ref., 6 ág. ev., 4 izr. elita, 1 görög keleti. Foglalkozásra nézve volt 71 földműves 28 napszámos, 17 iparos, 4 kereskedő.

A rabsegélyző egyesület bevétele volt 6335 kor. 24 fill. Az előbbi évről maradt 5039 kor., a tagsági díjakból befolyt 331 kor. s az igazságügyi miniszter 600 koronával támogatta az egyletet. A többi leginkább az esküdtek ajándékozta napidijából folyt be. A kiadások kitétek összesen 941 koronát.

A rabok segélyezésére 294 koronát fordítottak, a rabok hozzátartozóinak segítésére 239 koronát fordított az egyesület. Segítségben részesült egy nyolcz havi börtönre ítélt csaló két gyermeke, egy zsarolás miatt 6 havi börtönre ítélt rab felesége és 2 gyermeke, egy 2¹/₂ évre ítélt rab felesége és 3 kiskorú gyermeke; egy 15 évi fegyházra ítélt rab tüdőbajos felesége és 2 gyermeke stb.

Valóban elismerésre méltó az egyesületnek ezen nemes irányu tevékenysége s ez az igazi jótékonyág, a mit az elitáltak családjával szemben gyakorol. Általában a nemes irányu intézmény összes működése dicséretére válik dr. *Selcz* Józsefnek, az egyesület elnökének és *Vattay* Miklós egyleti titkárnak, a kik minden lehetőséget elkövetnek, hogy az egyesületet felvirágoztassák.

A rabsegélyző-egylet f. é. márczius 29-én d. u. 3 órakor a kir. törvényszék polgári üléstermében közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. A választmány 1904. évi jelentésének felolvasása. 2. Az 1904. évi számadás feletti határozathozatal, esetleg felmentvény megadása. 3. Az 1905. évi költségelirányzat bemutatása. 4. Két választmányi tag megválasztása. 5. Egyéb netán teendő indítványok tárgyalása.

Az alapszabályok 13 §-a szerint: Az egyleti tagok által a közgyűlés elé terjesztetni kívánt indítványok legalább 3 nappal a közgyűlés előtt az elnöknek átadandók.

A szekszárdi kerületi betegsegélyző pénztár.

Egy évtizednél meszebb terjedő küzdelmes és tisztos mult áll eme üdvös intézmény mögött, mely intézmény megbecsülhetetlen a munkás osztályra, mert sajnos még mindig kényszer uton, a munkások ezereinek egészségét védelmezi, betegségeket gyógyítja és menthetetlenek szenvedéseit csilapítja, vigasztalja őket szomorú helyzetükben a nyomor karjai közül kiragadja. Alig van nemesebb célú intézmény, amelynek intenciói előtt nagyobb tisztelettel kell a művelt lelkű és érző embernek meghajolni, mint a betegsegélyző pénztárak intézménye előtt. Ha előttünk volna egy táblázat, mely mutatná, hogy 1893 év előtt az orvosi segélyt nem igen ismerő munkásosztályból évenként hány tizezer pusztul el és mekkora a halandóság évenként, most 12 év után, mikor a vezető emberek kitaró és lelkiismeretes küzdelme folytán minden faluba, puszta immár nem csak ismerik, de érzik is az intézmény üdvös voltát, akkor tudnánk csak fogalmat alkotni, hogy minő jelentősége van ezen pénztáraknak az emberiségre, nemcsak nemzeti, socialpolitikai, de a humanizmus szempontjából is.

A betegsegélyző pénztárak gyors fejlődése hazánkban a vezető emberek önzetlen és lelkiismeretes munkálkodásának köszönhető. Városunkban is, hogy eme intézmény a 12 évi szerény kezdetből immár oly hatalmasra fejlődött, hogy tartalék alaptőkéjét tekintve, az ország összes pénztárai között első helyen áll. Ebben a megerősödött hely-

zetben látjuk mi Mehrwerth Ferencz elnök 12 évi kitaró és fáradságot nem ismerő önzetlen munkálkodásának minden virágos szónál élénkebb és maradandóbb elismerését. A mindennapi élet ezer és ezer baja között nem ér reá a gyorsan haladó, futó ember megállni, gondolkozni és elismeréssel adózni ez érdem előtt, ma minden nemes tettek igaz méltánylója az ember önön szive, amely a megnyugvás édes érzésével lesz tele ilyenkor. Ez a kis bíró meg-megdobbanhat a 12 évi munka gyümölcsének láttán.

A fizetett tisztviselők tisztakezűsége, szorgalma, ügybuzgalma nem kis mértékben járult a fejlődéshez, úgy hogy méltán reá szolgáltak már arra, hogy a pénztár gondoskodjék az ő jövőjük biztosításáról is, ha esetleg munkaképtelenek lennének; hozná meg azon áldozatot, amelyet már több nálánál sokkal kedvezőtlenebb helyzetben levő pénztárak is meghoztak, hogy tisztviselőit a „Magán tisztviselők országos nyugdíjintézetbe” beiratták és az esedékes díjakat magukra vállalták.

A közkézre bocsájtott mérlegből a következő adatokat közöljük. A pénztár évi forgalma 100.405 K. 72 f. Tagdíjban befolyt 34.901 K. 20 f., betegellátásra kifizettetett 17.790 K. 18 f. A tartalékalap 31.831 K. 37 f. készletben és hátralékokban a vagyon 16.393 K. 95 f. A tagok száma 3526 volt, ebből elhalt 19, tápdíjban vagy kórházi ápolásban részesült 766, megbetegedett s így mint az eredmény mutatja, gondos orvosi gyógykezelésben részesült 3.071. Nevezetes mozzanat volt a pénztár mult évi életében a december hó 18-án tartott közgyűlésnek azon határozata, hogy a segélyezést 50%^o-ról 60%^o-ra emelik anélkül, hogy a heti díjakat is felemelnék s így a 18 éven felüli alkalmazottak az eddig nyújtott 75 fillér táppénzt 90 fillérré, a 18 éven aluli alkalmazottak, tanulók és nők 50 filléres táppénzt 60 fillérré emelik. A nemes intézmény elnökének, orvosainak és tisztviselőinek a további fáradságos munkához is erőt és kitarást kívánunk.

A „Szekszárdi Róm. Kath. Olvasókör” 1905. márczius 25-én, Gyümölcsőjtő Boldogasszony ünnepén dísz-előadást tart, melyre a n. é. közönséget hazafias üdvözléssel meghívja a Rendezőség. Szinre kerül: a „Magyarországi Szt. Erzsébet.” Vallásos és hazafias színmű 5 felvonásban, énekkel. Irta: Weissenhoffer R. Személyek: Szent Erzsébet *Grósz* Klárka, Zsófia, anyósa *Pe-kary* Örszike, Rozamunda, Falkenstein grófnő, Erzsébet barátnője *Steiner* Juliska, Berta *Déman* Mariska, Hedvig *Tóth* Margitka és Emma *Déman* Annuska komornák, Várnagy *Ujj* János ifj., Wiborád, felügyelőné *Vesztergombi* Teruska, *Kunigunda*, szegény asszony *Bors* Juliska, *Róza Czank* Annuska és *Gottlinda Papp* Mariska lányai, *Anna Takács* Annuska, *Adelinda Praymayer* Örszike, *Liebwarta Baumann* Valéria, *Gerlinda Szönngi* Juliska és *Márta Prantner* Juliska koldus asszonyok, 1. Hírnök *Tokai* Juliska, 2. Hírnök *Balog* Vilma, *Herold Szakál* Rozika, *Remete Marton* István, 1. Angyal *Rácz* Juliska, 2. Angyal *Ribling* Rozika, 3. Angyal *Vesztergombi* Teruska, Császárné *Bóvári* Teruska. Udvarhölgyek: *Ferger* Juliska, *Gyorsok* Rozika, *Adám* Rozika, *Balog* Vilma, *Tokai* Juliska, *Jónás* Örszike, *Szakál* Rozika, *Panta* Rozika, *Ribling* Rozika, *Kiss* Annuska. Történik: I. és IV. felvonás a tübingi erdőben; II. és III. felv. a wartburgi kastélyban, V. felvonás a wartburgi trónteremben. Helyárak: I. hely 1 korona, II. hely 60 fill., állóhely, diák- és gyermekjegy 20 fill. Jegyek előre válthatók az Elnökségnél. — Az előadás kezdete délután pont fél 5 órakor. Márczius 26-án, vasárnap „Magyarországi Szt. Erzsébet” d. u. fél 5 órakor másodszer a fenti helyárral.

Jóváhagyott alapszabály. A belügyminiszter a bátaszéki iparos olvasókör módosított alapszabályát jóváhagyta.

G A Z D A S Á G.

Szőlőtrágyázási előadás.

Rendkívül tanulságos előadást tartott mult szerdán este Szekszárd községében Rázsó Imre magyaróvári egyetemi tanár a műtrágyázásnak a szőlőben mikénti alkalmazásáról. Érdekesen fejtette ki az általánosan használt istállótrágya három rendbeli hiányának — jelesül a fosfor káli és légeny tartalomnak műtrágyákkal előnyös pótlását: a fosfát-hamu és chilisalétrom trágyák alkalmazása által. Hogy e műtrágyanemek egyenként avagy kombinálva alkalmazhatók-e sikeresen, azt minden talajra nézve a birtokos által saját érdekében megajtendő trágyázási kísérletek eredménye fogja megmutatni. Erre nézve a mult évben az egész ország területein az ő felszólítására több száz gazda tett kísérletet, köztük Szekszárdon is 15 szőlőbirtokos. Az eredmény a szekszárdi és ezzel hasonló talajokra nézve következőkben máris összegezhető: A superfosfát egymagában alkalmazva semmi vagy igen keves eredményt adott a mi a mult évi szárazságnak tudható be, nincs kizárva azonban, hogy az idén eredménye mutatkozik. A superfosfát trágyázás kat. holdanként 36—40 kor. költséget igényel. Ellenben a superfosfát és chili salétrom trágyák együttes alkalmazása — a mi kat. holdanként 70—80 kor. költségen jelent — már teljesen biztos eredményt adott kat. holdanként 10—12 metermázsá termékkel, melynek értéke legalább 250—300 koronára tehető. A termés többletet a jelenlevő 2 szekszárdi kísérletező szőlősgazda is részben igazolta, szükségesnek vélték azonban a kísérletek tovább folytatását. Sajnos, hogy szőlősgazdánk érdeklődése e fontos tárgyban minimálisnak mondható, mert csak 16 birtokos tartotta érdemesnek, hogy drága idejéből egy rövidke órát az érdekes előadás meghallgatására feláldozzon.

Tóth Károly.

Gazdasági előadás. A fejérmegyei gazdasági egyesület a magyar buza termelése érdekében Koller Pál alelnök elnöklésével Székesfejérvárott népes értekezletet tartott. Cserháty Sándor, a magyar királyi növénytermelési állomás igazgatója tartott a magyar buza termeléséről előadást. Hangoztatta, hogy mennyire káros dolog nálunk az idegen buza termelése, különösen Fejérmegyében, a hol kiváló minőség tekintetében a magyar buza az idegen buzát jóval felülmúlja. Koller Pál előadja, hogy már évek óta különböző idegen buzával termelési próbákat végez és arra a meggyőződésre jutott, hogy a magyar buzával semmiféle idegen buza nem vetekedik. Az értekezlet után lakoma volt.

Gazdasági gépek bemutatása Dunaföldvárott. Butyka Károly gazdasági szaktanító a dunaföldvári gazdasági iskolánál az összes gazdasági gépeket magyarul kíséreltében f. évi április hó 1-én bemutatja az érdeklődő közönségnek.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL*.

Nyilvános köszönet. Hálás köszönetem nyilvánítom mindazoknak, kik mély gyászomban nemes részvételt voltak.

A család nevében:

Ágoston István, kir. tábl. bíró.

* E rovatban közlöttékért felelősséget nem vállal a Szerkesztő.

Szerkesztői üzenetek.

Somogyi Vilmos urnak. Erős kifejezései miatt csak a nyílttérben közölhetnénk. Különben is már a lap lezárta után vettük. Kérjük tudatni elhatározását.

N. Leona. Nincs igaza. Igaz, hogy az alarcot csak éjfélt után teszik le, de a szerkesztőnek éjfélt előtt is látnia kell az alarcz alatt levőt. Egyébként nem lehet — felelős.

K-y. Ottó urnak Sopron. Köszönjük. Megkaptuk, de még nem volt időnk átolvasni. Hiszszük azonban, hogy szokás szerint jó lesz.

HIRDETÉSEK.

Egy jó házból való fiu

tanonczul

fölvétetik **Báter János könyvnyomdájában.**

Malomtárgyak eladása.

Malmom átalakítása következtében a következő malomtárgyak eladó:

1 drb három-osztályozó szitáló szekrény selyemmel;
1 drb három szellentyüs dara-tisztító (Ableiter);
1 drb malomkő, sárospataki, alsó fekvő;
2 drb vaskéreg-kőburkolat, 36" kövekhez;
1 drb konkolyozó (Trieur)
 jutányos áron eladó.

Fekete Mihály gőzmalma Szekszárdon.

481/1905.

Pályázati hirdetmény.

Tolnanémedi községben betöltendő

nyári menedékház vezetónői állásra

pályázat hirdettetik.

Javadalom a működés idejére vagyis július és augusztus órá havi 20 korona és egy szobából és konyhából álló lakás.

Felszerelt kérvények **folyó évi május hó 20-ig** alulírott előjáróságnál nyújtandók be.

Tolnanémedi, 1905 márczius 18-án.

Községi előjáróság.

FISCHHOF JENŐ

műasztalos

Szekszárdon, Kossuth Lajos-u. 1023.

A modern követelményeknek teljesen megfelelő

műasztalos műhelyt

rendeztem be.

Külföldön éveken át a leghiresebb (többek közt a bajor királyi udvari) butorgyárakban szerzett tapasztalataim biztosítékot nyujtanak arra, hogy a **legkényesebb izlésnek is megfelelek.**

Elvállalom lakások teljes berendezését, műbutorok (intarzia berakással), épület- és boltberendezések készítését.

Felvilágosításokkal szívesen szolgállok.

FISCHHOF JENŐ műasztalos
Kossuth Lajos-utca 1023.

7—10

Gyors, pontos, olcsó és izléses kiszolgálás

BÁTER JÁNOS cégénél

NAGY PAPIRRAKTÁR
AJ BETŰK

LEGJÓBB SZERKEZETŰ GÉPEK és az árszabásbani szoliditás biztosíthatják a tisztelt megrendelőket, hogy a felmerülő és legmesszebb terjedő igényeik is teljes kielégítést nyernek.

EMÖDI BENŐ

uri szabó

Szekszárdon, Széchenyi-utca.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmét az ujonnan bevásárolt tavaszi szöveteimre felhívni.

Főtörökvésem mindenkor oda irányult, hogy a n. é. vevőközönség legteljesebb megelégedését kiérdemljem, minélfogva a legszolidabb árak mellett a legpontosabb kiszolgálást biztosítom.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Emödi Benő uri szabó. 7-10

Részlettörlesztésre is szállítok.

742. szám.
tkv. 1905.

Árverési hirdetés.

A paksi kir. jbiróság, mint tkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a Paksvidéki Takarékpénztár végrehajthatónak, **Danicsek János és neje Stiener Katalin** paksi lakosok végrehajtást szenvedő ellen 141 korona s jár. iránt indított végrehajtási ügyében a szekszárdi kir. törvényszék területén levő, a paksi kir. jbirósághoz tartozó a nagypaksi 1364 számú telekjegyzőkönyvben foglalt 1747/a hrszám 160 népszámu ház az égett utcában 800 korona kikiáltási árban **1905. évi május hó 3-ik napján délelőtti 10 órakor** e kir. jbiróság tkvi irattárában megtartandó árverésen az alábbi feltételek mellett elfog adatni.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10% át bántapénz fejében letenni s vevő a vételért 3 egyenlő részletben a dunaföldvári kir. adóhivatalnál 6% kamattal lefizetni köteles s végre, hogy a megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulirt tkönyvi hatóságnál és Paks köztség előljáróságánál megtekinthetők.

Az elrendelt árverés a fenti tkönyvben feljegyeztenkénti rendeltetik.

Folyamodó költségei 14 koronában állapítatnak meg. Miről az érdekeltek értesitetnek. Paks, 1905. évi február 20.

Szentpétery,
kir. járásbíró.

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető ne volna, ennékül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszre, anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháládatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkínzóbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőültvények is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb olesó árban és »Delaware« sima, ültetéshez és ebből borminta.

Érmelleki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, Biharmegye. 4-10

Kereskedelmi és bizományi iroda Budapest, Kerepesi-ut 65.

Szenzációs, teljes komplett remek ágy-készlet rumburgi vászonból és pedig 2 párna, 1 kaprice, 1 paplan-áthuzat, szegélyes divatos minta 4 forint 90 krajczár. — Ajour kidolgozás 6 frt 50 kr. Kézi slingelés 7 frt 50 kr.

Kelengye vászon valódi és legfinomabb, 30 rőfös, 6 frt 90 kr.

Különlegesség: Double-selyem imitáció paplan, felül és alul két színben remekül kidolgozva, mindkét oldalán használható, minden színben csak 6 frt 90 kr.

Menyasszonyi és csecsemő kelengyék már 7 frttől feljebb.

Remek 6 személyes kávé készlet, minden színben csak 95 kr., 1 frt 40 és 1 frt 90 kr.
Finom ajour 6 személyes kávé készlet, minden színben 2 frt 20, 2 frt 90 és 3 frt 45 kr.
Remek 6 személyes vászon damaszt-garnitúra csak 2 frt 10 kr., 2 frt 90 kr., 3 frt 40 és 3 frt 90 kr.
Szép mintázott vászon törülköző 6 drb csak 1 frt 25, 1 frt 72, 1 frt 90 és 2 frt 10 kr.
30 rőfös esoda vászon csak 3 frt 65 kr.
30 rőfös vég bőrvászon csak 4 frt 15 kr.
30 rőfös vég irlandi vászon csak 4 frt 95 kr.
30 rőfös vég gyöngy vászon csak 5 frt 45 kr.
30 rőfös vég rumburgi vászon csak 5 frt 60 kr.
30 rőfös vég prima rumburgi vászon csak 6 frt 40 kr.
50 rőfös vég rumburgi vászon csak 10 frt 40 kr.
30 rőfös vég jó chiffon csak 4 frt 65 kr.
30 rőfös vég R chiffon csak 5 frt 40 kr.
30 rőfös vég RR chiffon csak 6 frt 85 kr.
30 rőfös vég csikos kanavász csak 3 frt 25 kr.
30 rőfös vég csikos vagy koczás prima kanavász csak 4 frt 55 kr.
30 rőfös vég speciális kanavász 5 frt 40 kr.
30 rőfös vég fehér csikos csinvat 6 frt 35 kr.
30 rőfös vég fehér virágos csinvat 7 frt 40 kr.
Varrás nélküli vászonlepedő 2 méter hosszú és 1 1/2 méter széles csak 92 kr.
Ugyanaz remek vászonból 1 frt 05 kr.
Remek női ing vászonból, kézi himzéssel 85 kr., 1 frt 15 és 1 frt 55 kr.
Remek női chiffon ing schweizi himzéssel csak 1 frt 10, 1 frt 42 és 1 frt 74 kr.
Remek női háló corzeta, nagy választékban csak 98 kr., 1 frt 25 és 1 frt 56 kr.

Remek női chiffon nadrág 90 kr., 1 frt 18 és 1 frt 45 kr.
Remek női chiffon alsószoknyák, himzéssel 1 frt 35, 1 frt 75 és 2 frt 25 kr.
Legújabb női ajour vászon ing mesés olesó ára csak 1 frt 65 kr.
Remek cloth és posztó alsószoknyák csak 1 frt 65, 2 frt 15 és 3 frt 22 kr.
Férfi ing, legdivatosabb, finom angol batist, puhamedellű, különlegesség 1 frt 55 kr.
Férfi ing redős vagy piké mellű, legjobb R chiffonból csak 1 frt 40 kr.
Férfi háló ing legjobb chiffonból, divatos mintában csak 1 frt 15 kr.
Selyem cloth paplan, remek munka, minden színben, csak 3 frt 95 kr.
Cachemir paplan épügy készítve 3 frt 85 kr.
Női és férfi legújabb batist divat-zsebkendők fehér és mintázott, tuczatja 1 frt 75 kr.
Női és férfi harisnyák minden árban és minőségben legjutányosabban.
Atlasz-selyem paplan minden színben, gyönyörű kivitelben 7 frt 50 kr.
Ugyanaz divatos fodorral 10 frt 50 kr.
Paplángombok, selyem paszomány kézimunka, tuczatja 30 kr.
Papanhuzatok mérték után, finom vagy erősszálu vászonból, varrás nélkül egy szélességben 2 frt.
Ugyanaz, szegélyekkel 2 frt 50 kr.
Férfi gallérok a létező legjobb és legfinomabb minőségben, tuczatja 1 frt 80 kr.
Ugyanaz középminőségű, 1 frt 20 kr.
Creasz lepedő legfinomabb, varrás nélküli, darabja 1 frt 35 kr.

Egyébként minden e szakmához tartozó legfinomabb árukkal is szolgálhatunk s tekintettel arra, hogy csakis direkte gyárat képviselünk, ugyanoly, aránylag mesés olesó árakban szállíthatjuk. Pohártörők vászonból tuczatja 96 kr.

Vendéglősök, szálloda-tulajdonosok, kereskedőknek aszalterítékek, törülközők és takarók, stb. stb. árucikkekben szívesen szolgálók speciális ajánlattal.

Meg nem felelő áru visszavéteket!

Küldemények utánvét mellett!